

RIBNICA – Danes bo seja občinske skupščine, na kateri bodo razpravljali o izvajanju stabilizacijskih programov delovnih organizacij.

KOČEVJE – Jutri ob 19. uri bodo v Likovnem salonu odprli razstavo del kiparja-samouka Draga Koširja iz Jelovca pri Sodražici.

DELNICE – Proslave 30-letnice vstaje, ki je bila v nedeljo, so se udeležili tudi predstavniki sosednje kočevske občine.

BREŽICE – Sekcija za pomoč ostarelim pri izvršnem odboru SZDL v Brežicah se bo sestala jutri in pregledala, kako se uresničuje skrb za stare in bolne občane v mestu, po vaseh in zaselkih, ter sprejela nove načrte.

KOČEVJE – Jutri bo seja občinske konference SZDL, na kateri bodo izvolili člana republiške konference in razpravljali o dopolnitvah republiške ustave.

METLIKA – Takega sejma, kot je bil v torek, že nekaj časa ni bilo. Sejmišče je bilo natrpano z živino, cene pa so bile občutno nižje kot prejšnje krat.

BREŽICE – V noči na torek so neznanci vlomili v poslovalnico Ljudske potrošnje MODA v Brežicah. Odneli so okoli 20 plaščev, 100 do 130 volnenih in sintetičnih jopic, ure in druge predmete. V isti noči so vlomili tudi v trgovino v Dobovi.

METLIKA – Maro Šandor, 58-letno Metličanko, je v ponedeljek s cestnišča, po katerem je rinila samokolnico, zbil v jarek avtomobilist Nikola Žugeršič. Šandorjeva je bila laže poškodovana.

KRSKO – V poslovalnici novomeške NOVOTEHNE na Cesti 4. julija v Krškem so v noči na torek vlomili odnesli več brivnikov „ISKRA SIKSTANT“, 4 transistorje in okoli 1.000 din gotovine. Škodo se ocenjujejo.

Komandant korpusa general podpolkovnik Radivoj Ljubičić je na slovesnosti v Cerkljah izročil komandantom polkovniku Francu Jordanu in podpolkovniku Romanu Zupanu spominski plaketi SVOBODA 71, ki jih je njunima enotama za uspešno sodelovanje na manevrih Svoboda 71 podelil državni sekretariat za narodno obrambo. Komandanta sta zatem najzaslužnejšim vojakom in starešinam iz svojih enot izročila denarne in praktične nagrade. (Foto: M. Vesel)

© POJAVIH, KI SO ŠE NADALJE ZAVITI V SKRIVNOST

»Leteči krožniki« nad Dolenjsko?

Neznani leteči predmet so v Sevnici opazovali kar 40 sekund

NLP, neznani leteči predmeti, ki jih v angleško govorečem svetu označujejo s kratico UFO, spet vznemirajo svet in burijo človeško domišljijo. »Leteči krožniki«, kakor je bolj domače ime za neznana telesa, ki plovejo po nebu, so se pojavili nad Puljem, nad Ljubljano, očividci pa trdijo, da tudi nad Dolenjsko, natančneje: nad Sevnico.

Pogovarjali smo se s Stanetom Kočevarjem, komunalnim

inšpektorjem pri občinski upravi v Sevnici, ki je potrdil, da je 7. oktobra ob 23. uri in sedem minut opazil skupaj z svojo ženo in prijateljem Emilom Jurčičem iz Opatije neznani leteči predmet, ki je bil viden 40 sekund.

„Ne bi želel videti zaradi tega dogodka neresen, saj je znano, da so bili očividci pojava izpostavljeni samo zasmehovanju in neprijetnim opazkam. Toda kar sem videl, sem videl. Naravnost smešno se mi zdijo pripombe,

da gre za privid. Kako drugo razlago bi sprejel, samo privida ne,“ je dejal Stane, ki je nerad pristal na to, da njegovo ime omenjamo v časopisu.

(Nadaljevanje na 24. strani)

OB NEKATERIH ODPRTIH VPRAŠANJIH POLITIČNO-INFORMATIVNEGA TISKA

V Dolenjskem listu še marsičesa ne bo!

Ali smemo govoriti o »pasivnem odnosu« poklicnih novinarjev do obveščanja o življenju in delu v naši pokrajini? — Kje so vzroki za krčenje obsega Dolenjskega lista, ukinitve nekaterih rubrik in zmanjševanja števila poročil iz občin? — Sredi oktobra: še vedno neurejeni odnosi glede sofinanciranja za poslovno leto 1971! — Ali poslanci vedo za materialni položaj slovenskega pokrajinskega političnega tiska?

S področnega posvetovanja članov Kluba dolenjskih poslancev in predstavnikov družbeno-političnih organizacij, ki je bilo 7. oktobra v Novem mestu, Straži in Dol. Toplicah, je tovariš Franc Beg med drugim prejšnji četrtek poročal o oceni tega posveta glede odnosa sredstev javnega informiranja (dela RTV), v katerih je vse premalo informacij z območja Dolenjske. Zlasti poslanci niso bili zadovoljni z odnosom Dol. lista, ki „ne šteje za potrebno, da bi na taka posvetovanja pošiljal svoje zastopnike“.

Uredniški odbor Dolenjskega lista sprejema kritiko poslancev na račun njihove ocene, da je v sredstvih javnega obveščanja premalo vesti iz Dolenjske. Na pripombo glede pošiljanja „zastopnikov Dol. lista na taka (in druga) posvetovanja“ pa je treba odgovoriti malo obširneje. To želimo narediti javno in še pred osebnim pogovorom, na katerem naj bi razčistili „vzroke za pasiven odnos do informiranja o dogajanjih na Dolenjskem oz. z območja, ki ga pokriva Klub dolenjskih poslancev“.

Najprej resen ugovor: tedaj o „pasivnem odnosu“ poklicnih novinarjev Dolenjske do obveščanja jav-

nosti o dogajanjih v pokrajini ne bo vzdržala resne kritike, ko bomo o tem govorili na napovedanem sestanku. Menda prav vsa javnost ve, kakšen je delež poklicnih časnikaarjev v naši pokrajini, kar zadeva obveščanje. Če ga strnemo v najkrajši stavki: „Naredimo vse, kar zmoremo“, smo že povedali tudi resnico o našem odgovornem in napornem delu. Toda različni vzroki vplivajo na to, da dostikrat kljub najboljši volji ne moremo biti kos vsem nalogam.

Iani je bilo v uredništvu Dol. lista 12 novinarjev, letos nas je samo še 9;

(Nadaljevanje na 5. strani)

Nad srednjo Evropo se za-
držuje območje visokega
zračnega pritiska, hkrati pa
doteka od zahoda tople
zrak. Sprva bo precej sonč-
no vreme z jutranjo meglo
po kotlinah. Poslabšanje vre-
mena je možno šele proti
koncu tedna.

ZAPOZNELA POMLAD – V vrtu Franca Jeniča iz Gotne vasi pri Novem mestu smo sredi prejšnjega tedna na mladi sadiki kanadke videli dva cveta. Tudi druge so nas naši bralci opozorili na čudno igro narave. Na sliki: Franc Jenič in njegova razcvetela jabolana. (Foto: S. Dokl)

EDEN NAJVEČJIH PROCESOV ZADNJIH LET

V mreži dve veliki ribi in tri male

Potujoči vlomilski kvintet z medrepubliškimi slovesi obsojen — Glavna krivca Zlatko Anzulović in Ivan Kandija sta se šela za strokovnjaka, pa vendar sta pri 29 skupnih vlomih zagrešila nekaj napak — Prvi bo ponovno sedel 12, drugi 9 let v strogem zaporu

Za moški peden in dva debela palca je debel spis primera Anzulović in pajašev, ki ga je tri dni obravnavalo okrajno sodišče v Novem mestu, sodbo pa izreklo četrty dan. O vlomilski skupini, katerega vodjo so pozimi zasačili v Šmarjenskih Toplicah, ko je v

Štirje temnolasi moški in črnolaso dekle z dolgimi lasmi v svetlem hlačnem kostumu in barvi jajčne lupine in modra safar, so 13. oktobra sedli pred senat novomeškega okrajnega sodišča, ki mu je predsedoval sodnik Janez Kramarič.

Prvi dan je trajala razprava z manjšim odmorom od zjutraj do pozno popoldanskih ur. Niko Bricelj, namestnik okrajnega javnega tožilca, je bral obtožnico, v kateri je bremenil Zlatko Anzulovića, Ivana Kandijo, Vinka Sandorja, Darka

družbi Vesne Sirovan hotel vlomiti v postjo in se mu je slučajno zalomila pila, smo takrat obirno poročali. Organom UJV in milicnikom je padla v roke velika riba. Na procesu je pričalo 47 ljudi, sodni stroški brez odvetnikov pa znašajo blizu 10.000 dinarjev.

Skupina, ki se je spomladi znašla v novomeških zaporih: od leve Anzulović, Kandija, Sirovan; skrajni desni Mihunjač

Kaj, če strah ni votel?

Atomski bavlav še prisoten med odborniki

Brežiški odborniki so 14. oktobra ponovno zahtevali, naj občinska skupščina izposluje vsa zagotovila, da življenju prebivalcev in okolju ne preti nobena nevarnost po letu 1977, ko bo v Krškem začela obratovati jedrska elektrarna.

Odborniki so izrekli vrsto pomislekov. Zlasti dvomijo, da bodo investitorji naročali v tujini zares varno in solidno opremo, ker bodo gotovo iskali najcenejše ponudnike. Dvome o varnosti je povzročil tudi film ma televiziji, ki je pred kratkim prikazoval škodljive vplive jedrskih central v ZDA. Opozarjal je na motnje, ki jih atomske elektrarne povzročajo v naravnem ravnovesju okolja, in razgrinjal pred gledalci težave pri shranjevanju odpadnih snovi, hlajenju itd. Odborniki so se poudarili, da bo treba čimprej temeljito preučiti, če jedrska elektrarna ne bo škodovala ogromnim zalogam pitne vode v globinah na Krškem polju.

Dogovorili so se za skupen ogled v prisotnosti strokovnjakov oziroma investitorjev, ki bi jim dajali vsa potrebna dodatna pojasnila. Skupščina bo skušala v kratkem dobiti tudi mnenje republiškega Zavoda za zdravstveno zaščito prebivalstva. Skrbli in dvomi se torej še niso razblinili, zlasti ker so te stvari načeli tudi v hrvaških časnikih.

J. TEPPEY

1 DINAR
DBH
NOVO MESTO
JE VAŠA BANKA
ZLASTI V OKTOBRU
-MESECU
VARČEVANJA

Profesor Janko Jarc

Čestitamo!

Ob 150-letnici muzejstva na Slovenskem so pretekli teden v klubu poslancev v Ljubljani podelili 7 Valvasorjevih nagrad. Skupnost muzejev Slovenije je z njimi najzaslužnejšim muzejskim delavcem izrekla priznanja za posebne dosežke v dolgoletni dejavnosti. Valvasorjevo nagrado je prejel tudi prof. Janko Jarc, ravnatelj Dolenjskega muzeja v Novem mestu. Podelili so mu jo za štiridesetletno znanstveno delo, ki ga je nagradenec posvetil predvsem Novemu mestu, njegovi bogati preteklosti in novejši slovenski zgodovini. — Nagradjeni so še dr. Jože Kastelic, Zoran Kržišnik, dr. Josip Mal, France Ostanek, Marija Rutar in Bogoj Teply.

Prof. Janku Jarcu, prizadevnemu in zaslužnemu muzejskemu delavcu, ki mu gredo zasluge za uspešno delo leta 1939 ustanovljenega Muzejskega društva v Novem mestu in ki je od 1. maja 1951 dalje ravnatelj Dolenjskega muzeja, ob novem javnem priznanju prisrčne čestitke številnih prijateljev, znancev, sodelavcev, tovarišev iz NOV in poklicnih kolegov!

Delovni motiv iz proizvodnje v metliški tovarni BETI, ki bo prihodnji mesec praznovala šele 15-letnico obstoja, vendar je postala eden najbolj znanih in iskanih proizvajalcev trikotaze, diolen lofta in volne. (Foto: R. Bačer)

V krškem podjetju SOP, ki proizvaja posebno industrijsko opremo, so se v zadnjih letih precej uveljavili na našem tržišču. Kolektiv šteje 130 zaposlenih in ima poleg kovinarskega tudi druge obrate. Na sliki: delavca montirata del sušilnika za eno naših tovarn. (Foto: S. Dokl)

Tovarna pohištva iz Brežic je že začela proizvodnjo v novi 1620 kvadratnih metrov veliki hali. Celotna površina tovarne je sedaj 4000 kvadratnih metrov. V novi hali imajo oddelek za površinsko obdelavo in lakirnico, zgradili pa so tudi nova skladišča. (Foto: M. Vesel)

SKUPNOST ZDRAVSTVENEGA ZAVAROVANJA KMETOV PREDLAGA:

Svoj glas naj da vsak delavec in kmet

Na območju petih dolenjskih občin bodo kmetje in delavci na referendumu odločali, če bo vpeljana za vse enako zdravstveno varstvo — Kmetje upravičeno pričakujejo podporo družbe tudi pri uvedbi starostnih pokojnin

14. oktobra je v Novem mestu zasedala skupščina skupnosti zdravstvenega zavarovanja kmetov ter obravnavala možnost za izenačitev kmečkih pravic v zdravstvenem varstvu z delavskimi. Poleg tega imajo več pripomb k predlogu za uvedbo starostnega zavarovanja za kmečko prebivalstvo.

Kot je bilo pričakovati, je skupščina z navdušenjem pozdravila zamisel, naj bi združili kmečki in delavski sklad zdravstvenega varstva, ki bi omogočil kmečkemu prebivalstvu enake pravice pri zdravniku in v le-

karni, kot jih ima delavec. V razpravi je bilo slišati naravnost ganjive izjave globoke hvalečnosti, saj je v tej akciji kmet prvič resnično začutil, da mu družba ponuja roko. Obveljal je predlog, sprejet že na zasedanju sveta dolenjskih občin, po

katerem naj bi razliko v znesku nekaj nad 6,5 milijona dinarjev prevzelo nase deloma gospodarstvo, deloma pa občinski proračuni. Izenačenje pravic do zdravstvenega varstva je možno, če gospodarstvo pristane na povečanje prispevne stopnje iz osebnega dohodka zaposlenih za 0,60 odst., občinske skupščine pa na ustrezen delež glede na število prebivalcev.

Zavarovanci bodo ta predlog dobili v javno razpravo, nato bodo o

njem odločali na referendumih, kmetje na terenu in delavci po podjetjih.

Teze za uvedbo starostnega zavarovanja kmetov je skupščina kritično ocenila, češ da premalo osvetljuje širšo problematiko kmetijstva in in se spuščajo samo v socialno plat. Razumljivo, da načelno zoper uvedbo starostnega zavarovanja ni pripomb, so pa resni pomisleki zaradi bremen, ki jih pokojnine prinašajo in jih kmetje na dolenjskem in belokranjskem območju nikakor ne bi zmogli.

Predlagali so, naj republika pristane na kritje polovice stroškov za sofinanciranje starostnega zavarovanja, ne pa samo na tretjino deleža, kot je predvideno zdaj. Menijo, da bi bilo to možno, če bi uvedli posebni prometni davek na maloprodajo kmetijskih pridelkov, kakor tudi na uvozne carine za kmetijske stroje. Ta denar naj bi zbirali v republiškem skladu za starostno zavarovanje.

Dolenjskim kmetovalcem tudi ni všeč določilo, po katerem je izročitev posestva pogoj za pridobitev pokojnine. Dokler ne bodo pokojnine dosegle vsote, s katero se da živeti, tako določilo ni umestno. Z 250 dinarji na mesec gospodar po izročitvi posestva ne more izhajati, ne da bi bil odvisen od miloščine.

Skupščina se je zavzela še za kmetje borce, ki so začeli delati za NOV pred 9.9.1943. Tem naj bi starostno dobo znižali od 65 na 60 let, razen tega pa izplačevali pokojnine že od 1. januarja 1972 dalje. Prav tako predlagajo namesto 65 samo 55 let starosti kot pogoj za pridobitev pokojnine.

Po mnenju dolenjske skupščine pa je ena izmed največjih pomanjklivosti tež tudi v tem, ker ne določajo pravne odgovornosti za izplačevanje kmečkih pokojnin. R.B.

Turistični barometer

Planinske postojanke bodo še nekaj časa odprte. Dolenjska turistična zveza namreč še ni dobila nobenega sporočila, da bi katerega od planinskih domov nameravali že zapreti. Po starih izkušnjah sodeč, bodo tudi letos nekatere domove zaprli takrat, ko bo padel sneg, nekateri pa bodo kajpak odprti vso zimo.

Dom pri Gosposdični na Gorjancih bo bržkone letos tudi pozimi odprt. V načrtu je, naj bi na najbližjo košenico postavili

»Dolenjski list« v vsako družino

prenosno smučarsko vlečnico. Potem bi se lahko zgodilo, da bo obisk pozimi večji, kot je bil poleti.

Tudi letos namreč številke prenočitve niso kaj dosti poskočile. Vse ugotovitve o lepoti prirode, o miru in umiku iz vsakdanjega hrupa poseka ena sama ugotovitev starega planinca: „Gorjance imam silno rad, in če le morem, jih obiščem, a zares ne bi rad doživel, da me doleti v njihovih gozdovih noč in da bi moral prespati v koči ...“

RAZŠIRJENI SESTANEK OBRATNIKOV DOLENJSKE

V obrti premalo zanesljivo

14. oktobra so se zbrali v Novem mestu obrtniki iz občin Novo mesto, Črnomelj, Trebnje in Metlika na razširjenem sestanku, ki ga je sklical strokovni odbor za obrt v Novem mestu. Poslušali so poročila predsednika Janeza Požarja o delu odbora in ugotovitvah analize o stanju v družbeni obrti.

Odbor se je v minulem letu ukvarjal največ s programskim usmerjanjem družbene in zasebne obrti in aktivno sodeloval pri ustvarjanju sistemskih rešitev, od katerih si obrtniki veliko obetajo. Na seji so poudarili, da so zelo zadovoljni s tem, da je zdaj ustanovljeno opredeljeno osebno delo z zasebnimi sredstvi tudi v slovenski ustavi in da si veliko obetajo od novih zakonitih predpisov in sprememb v davčni politiki. Slenili so, da se bodo obrtniki kar najbolje vključili v razpravo o

predlogu osnutka novega zakona o obrtništvu in v ta namen sklicali razgovore po vseh občinskih središčih. Ponovno so poudarjali — to velja za zasebne obrtnike — da si žele več trdnosti in trajnejših zakonskih rešitev, ki bi jim omogočile dolgoročno usmeritev.

Analiza o stanju v družbeni in zasebni obrti, ki je bila posredovana na sestanku, ugotavlja, povzeto zelo kratko, zlasti naslednje: v družbeni obrti je od 1969. leta manj delovnih organizacij, število zaposlenih je ostalo enako, družbena obrt pa je na Dolenjskem sorazmerno manj razvita, kot je v povprečju v Sloveniji.

Analiza ugotavlja, da banke nimajo najboljšega odnosa do družbenoobratnih podjetij. Nelikvidnost in zaloge so v družbeni obrti enak problem kot v vsem gospodarstvu, družbena obrt pa ima samo 2,5 odstotka

kreditov na celotni dohodek (v gospodarstvu je teh kreditov za 22 odstotkov). Še slabše je s krediti za vlaganje v razširjeno reprodukcijo, ker kažejo banke zelo malo interesa za dodeljevanje takšnih kreditov družbenoobratnim podjetjem. Zanimivo je, da je podjetniška akumulacija v družbeni obrti večja, kot je v gospodarstvu, toda amortizacija je v njej precej manjša kot v ostalem gospodarstvu. Več in podrobneje bomo o zanimivih ugotovitvah s te seje poročali v prihodnjih številkah. M. JAKOPEC

Posnemajmo!

Ob letošnjem dnevu varčevanja najbrž ni odveč pripomniti, da je Dolenjska banka in hranilnica Novo mesto končno prebila led še na enem področju varčevanja. Vse doslej je bilo namreč dostikrat povedano, kako lepo bi bilo, ko bi zaposleni vsaj del osebnih dohodkov dobivali na hranilne knjižice.

Na Dolenjskem, točneje povedano — na območju DBH, je prva tak korak storila novomeška tovarna zdravil „Krka“, ki da polovico osebnega dohodka zaposlenih na hranilne knjižice. Da to ni zgolj formalnost, kot so mnogi pričakovali, zgovorno potrjuje podatek, da so imeli zaposleni v začetku oktobra na hranilnih knjižicah skoraj 1,5 milijona dinarjev. Na banki so prepričani, da bi varčevali zaposleni iz „Krke“ v enakem obdobju znatno manj, ko jih ne bi spodbujal način izplačevanja osebnih dohodkov.

Prav ta prvi uspešni korak bi bil lahko poučen primer tudi za druge. Bančni podatki zgovorno dokazujejo: kdor vsaj del osebnega dohodka dobi izplačanega v obliki hranilne vloge, varčuje več kot drugi, ki ves denar prvega ali desetega dobe v izplačilni kuverti. Torej gre za primer, ki je vreden posnemanja!

PESO VELIKANKO je pridelal na Vinjem vrhu Janez Kralj iz Dobruške vasi in jo dal za spomin Ivanu Brulcu iz Žabje vasi št. 18, delavcu v „Labodu“. „Kaj takega še nisem videl,“ je povedal Brulc: ko je dal peso na tehtnico, je pokazala 15,20 kg. Zares prava velikanka. Na sliki: Brulcu so se do skrajnosti napele mišice, ko je vzel peso v roke. (Foto: Ivan Zoran)

Ljubljanska banka

Podružnica za kmetijstvo

CELJE, Vrnčeva 1

Preko 30.000 kmetovalcev uporablja naše storitve naravnost ali preko hranilno-kreditnih služb delovnih organizacij.

PRIDRUŽITE SE!

Sejmišča

BREŽICE

Na sobotni sejem v Brežicah so prignali 714 mlajših in 41 starejših prašičev. Za mlajše — prodali so jih 567 — so zahtevali od 10,50 do 11 din za kg žive teže, za 23 prodanih starejših prašičev pa so kupci odšteli od 7,50 do 8 din za kg žive teže.

NOVO MESTO

Srednje živahen je bil promet na ponedeljkovem prašičjem sejmu v Novem mestu. Cene se niso bistveno spremenile, kupci so tokrat prišli tudi iz drugih občin. Pripeljali so 706 prašičev, od tega 32 starejših od tri mesece. Prodali so jih 430: za mlajše so zahtevali 150 do 210 din, za starejše 220 do 330 din.

VESELA GORA

V sredo, 27. oktobra, bo na Veseli gori pri Sentrupertu spet živinski in kramarski sejem. Organizatorji vabijo kupce in prodajalce, povabili pa so tudi odkupna podjetja.

Kmetijski nasveti

Načela kolobarjenja 19

Od kmetijstva, od zemlje terjamo vsak dan več. Pridelki, ki so svoj čas veljali za rekordne, nas več ne zadovoljujejo. Uporaba sodobne tehnike in kemije, ali na kratko rečeno znanosti, omogoča vse večjo intenzivnost pridelovanja.

Toda nečesa ne smemo pri vsem tem nikdar pozabiti. Kmetijstvo je biološka proizvodnja, odvisna od narave in njenih zakonov. Računati je treba z njo, sicer se lahko zgodi, da bo zemlja dajala mnogo manj, kot bi lahko. Med te naravne zakone štejemo načela o kolobarjenju, plodoredu ali vrstenju rastlin, kot temu pravimo. Ob intenzivnejšem pridelovanju je treba ta načela še bolj upoštevati kot prej.

Kmetijske rastline se zelo razlikujejo po svojih zahtevah. Zapuščajo tudi različne posledice. Poljščine, ki dobro vplivajo na strukturo tal, inenjujejo ugodilke, tiste, ki jo kvarijo, pa kvarilke. Med slednje štejejo predvsem žita. Žita kvarijo strukturo zemlje. Če jih sejemo neprekinjeno, tvegamo velik padec pridelka. Od tod tudi propad plodnih ravnin v Mezopotamiji ali v Ameriki v preteklih stoletjih.

Ugodilke so predvsem okopavine, stročnice, oljnice in krmne rastline. Te moramo vključiti v plodored. Menjava ugodilk in kvarilk je pravzaprav osnovno pravilo dobrega kolobarjenja. Ker so kvarilke ozkolistne rastline, ugodilke pa širokolistne, velja, da morajo širokolistnim poljščinam slediti ozkolistne in obratno.

Za kolobarjenje je pomembno še: dolžina rasti posameznih rastlin, enakomerna preskrba s humusom (s hlevskim gnojem gnojimo predvsem okopavinam) in trpljivost posameznih kmetijskih rastlin. Nekatere rastline se dobro „prenašajo“ — druge pa ne. Črne detelje, ovs, pese, lanu ne smemo sejati na isto njivo zapored, tobak, konopljo in proso pa lahko.

Na tem mestu naj vnovič naglasimo, kako slabo je opuščati strniščne posevke. Prav ti imajo vrsto ugodnosti na strukturo tal, saj so strniščni posevki ugodilke, ki dobro vplivajo na rodovitnost tal.

lnz. M. L.

Pred odkritjem spomenika Milanu Majcnu in Jančetu Mevžlju, ki sta pred 30 leti padla kot prvoborca v Murnicah pri Šentjanžu

Šentjanž, značilno dolensko naselje z burno preteklostjo v času narodnoosvobodilnega boja se 'oblači' v novo obleko. Nova so pročelja hiš, nova asfaltna cesta bo peljala skozi vas, samo še nekaj dni je do proslave, do 24. oktobra, ko se bo kraj in z njim vsa Slovenija poklonila dvema junakoma, katerih boj je postal legenda, ki je hrabrila borce od začetka vstaje pa do zmage. Skupno se bomo poklonili Milanu Majcnu in Jančetu Mevžlju s proslavo, ki bo hkrati počastitev 30-letnice vstaje.

Globoke korenine

Društva kmetijskih fantov in deklet na Dolenjskem so nastajala med prvimi v Sloveniji: prvo v Trebnjem, nato v Veliki Loki, Predgradu pri Črnomlju, 14. marca 1937 pa v Šentjanžu na Dolenjskem — Iz razredne in narodne zavesti poglavitne korenine so dale zlahtni sad v usodnih letih osvobodilnega boja — Nekaj odlomkov iz nove knjige »NARODNA JUNAKA MILAN MAJCEN IN JANČI MEVŽELJ«

Po vsem navedenem lahko ugotovimo, da so DKFID s svojo Zvezo in s svojo neapredno usmeritvijo bila najmočnejša organizacija naprednega gibanja kmetijsko-delavske mladine na Slovenskem... Ni čudno, da je KPS štela DKFID za eno svojih najmočnejših in najbolj množičnih organizacij ter ob okupaciji upravičeno postavila vprašanje vključitve ZKFID v OF. Z resolucijo o „nujnosti narodne sloge“, ki jo je GO ZKFID sprejel 15. maja 1938, si je ZKFID s svojimi društvi to tudi zaslužila.

Leta 1941 je ZKFID dobila mesto v izvršnem odboru OF slovenskega naroda. Na to mesto je bil delegiran Ivan Nemeč-Vojko. Meseca decembra 1941 pa so DKFID kot celoto po ZKFID sprejeli v SKOJ... Tej in takšni vlogi DKFID in napredni usmerjenosti kmetijskega mladinskega gibanja na Slovenskem primerna pa je bila tudi udeležba članov DKFID v narodnoosvobodilnem gibanju in boju slovenskega naroda. Saj je po grobi oceni v vrstah borcev in aktivistov bilo na 3.500 borcev NOV in POS, okrog 90 % od 50.000 članov in pristavev pa je NOB materialno podpiralo.

Na ustanovnem občnem zboru DKFID Velika Loka je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik Ludvik Bukovec; predsednikov namestnik Avgustin Barle; tajnik Tone Gliha; blagajnica Marija Gnidovec; odborniki: Franc Omahen, Anton Zupančič, Franc Podpade, Frančiška Kovač, Marina Kek, Anton Raznožnik; namestniki: Pepa Kotar, Rezka Gliha, Janko Gnidovec in Alojzij Zlajpah.

Ustanovnega zbora Zveze društev kmetijskih fantov in deklet 14. decembra 1924 v Ljubljani so se udeležili „delegati vseh do sedaj ustanovljenih društev“, med njimi Ludvik Bukovec in Avgust Barle iz Velike Loke, Fran Kržič iz St. Ruperta na dol., ki so bili izvoljeni v prvi odbor ZKFID. Med prvimi društvi, ustanovljena do konca 1924, pa sodijo tale dolenski: Trebnje, Velika Loka, Sp. Golo, St. Rupert na Dol., Želimlje in Zabnica.

Na izrednem občnem zboru ZKFID 25. IV. 1927 so v Glavnem odboru bili izvoljeni predstavniki tehle dolenskih DKFID: Želimlje — Ivan Kramar; Golo — Ivan Podipeec; Velika Loka — Fran Bizjak.

23. IX. 1928 je bil ustanovni občni zbor DKFID Pregrad pri Črnomlju. Prvi odbor: Stefan Fugina, predsednik; Rudolf Majerle, njegov namestnik; odborniki: Peter Rauh, Pavel Majerle, Jožef Smalc, Peter Kraškovič, Ivan Sterk in Pavel Majerle; namestniki: Fanika Rauh, Angela Majerle, Lucija Rode in Marjeta Laurin. Društvo si je dadelo ime „Planinka“.

4. I. 1931 je bil občni zbor za ustanovitev pododpora ZKFID Novo mesto. Prisotni: dr. Janže Novak, Ivan Pucelj, dr. Riko Fux, Milan Mravlj. Ističasno ustanovitev pododpora Kmetijske prosvete Novo mesto.

Člani pododpora ZKFID: France Šobar iz Toplice, predsednik; Anton Mišič iz Zaloga, namestnik; Cvetko Zorko iz Bele cerkve, podpredsednik; Lado Klinc iz Gor. Polja, tajnik; Stane Faleškin iz Dol. Straže, namestnik tajnika; Šurla iz Straže, blagajnik. Odborniki: Slavko Mirič, Vladimir Kovač, Dušan Može iz Dvora, Josip Matko iz Gotne vasi, Franc Mlinar iz Podhoste, Jože Pršina iz Toplice in Franc Golob iz Birčne vasi.

V ŠENTJANŽU NA DOLENJSKEM: „V JEZO NAŠIH NASPROTNIKOV...“

14. III. 1937 je bil ustanovni občni zbor DKFID St. Janž na Dolenjskem „v jezo naših nasprotnikov“. Prvi odbor: Milan Majcen, predsednik; Mirko Prijatelj in Alojzija Strnad, podpredsednika; tajnik Stanko Repše; blagajnik Henrik Zdešar. Ustanovili so pevski in godbeni odsek.

Dne 26. II. 1939 je mirovno okrožje KFID priredilo prosvetno-organizatorični tečaj v Mokronogu. Udeležilo se ga je 38 tečajnikov. Tečaj je vodil tov. Milan Majcen.

V januarjski številki 1941 poroča „Gruda“ iz Gotne vasi med drugim: „Pripominjamo, da smo

že tri leta prikrajšani, ker nismo mogli prirediti večje prireditve... Teško se že premagujemo, ker se je v nas nabralo toliko moči. Bo pa prišel čas, ko bodo naši fantje in dekleta zopet lahko nabrusili kose in srpe in zamahnili med travo in žito, da bo naš duh preplaval vse tiste, ki danes še omahujejo... Naj nas vidijo, da je tu mlada kmetijska kri, ki noče nobenemu več tlačniti, ampak hoče biti to, kar ji pripada po naravi. Zato, tovariši in tovaršice šrom Slovenije, na plan, v boljšo bodočnost naše vasi v bran! To vam kličejo mladi borci za našo idejo iz Dolenjske, ki že deseto leto orje celino s polnim uspehom!“

POKLON JUNAKOMA

Veliko besed je bilo že izrečenih in zapisanih o prvoborcih Majcnu in Mevžlju, o njunem delovanju v prvih mesecih vstaje in o njunem junaskem koncu 28. in 29. oktobra 1941.

Milan, eden izmed sedmerih članov Majcnove družine iz Šentjanža, ki so darovali življenje za domovino, je bil med prvimi borci.

Tja ga je pripeljala prepričanje, da se je treba z orožjem v roki boriti proti okupatorju, ki je hotel zaslužiti naše ljudi. Po italijanski ofenzivi je odšel na Dolenjsko spodbujati k upor.

Poseben vlak

Na proslavo v Šentjanžu bo iz Sevnice v nedeljo, 24. oktobra, vozil poseben vlak. Odhajal bo ob 9.30 iz Sevnice, s postaje v Krmelju pa bodo v Šentjanž vozili avtobusi. Povratek bo ob 18.14 s postaje v Trzinu, do koder bo prav tako zagotovljen prevoz. Vožnja bo stala za eno osebo 2,40 dinarjev v eno smer, povratna karta pa štiri dinarje. Upokoenci bodo imeli polovični popust.

ureditev okolja), spomenik, ki bo simboliziral neenak boj partizanov z okupatorjem. Na slovesnosti, ki se bo začela ob 11. uri dopoldne, bo med drugim spregovoril tudi predsednik republike J. Zupančič.

Za to priložnost so uredili tudi ruševine Vodenikove hiše. Med nizkimi zidovi, ki jih bo obraščal bršljan, boste na mestih, kjer sta padla oba junaka, stala stebra, na katerih bosta doprsna odlikita Milana in Jančeta, delo domačina ak. kiparja prof. Julija Renka. Kipa obeh padlih partizanov bosta tudi ob vhodu v osnovno šolo v Šentjanžu in mlajše rodove spominjala na pogumna borca, po katerih nosi šentjanska šola ime. V šoli bo spominska soba z dokumentacijo, ki bi pričevala o boju teh dveh sinov dolenske zemlje.

PREBIVALCI DOLENJSKE IN POSAVJA! V NEDELJO POČASTIMO Z OBISKOM SPOMIN OBEH PADLIH JUNAKOV!

njegovega bojnega tovariša, dolgo gojili željo, da bi na primeren način počastili ta veličasten boj. V nedeljo bo ta želja uresničena. Sredi Šentjanža bodo odkrili spomenik, štiri metre visoko bronasto plastiko, delo akademskega kiparja Stojana Batiča in arhitekta Borisa Kobeta (ki je prispeval zamisel za

Vabilo borcem XII. SNOUB brigade!

Odbor borcev XII. SNOUB brigade vabi borke in borce brigade, da se udeležijo proslave 30 letnice vstaje in odkritja spomenika narodnim herojem Milanu Majcnu in Jančetu Mevžlju, ki bo v nedeljo, 24. oktobra ob 11. uri v Šentjanžu na Dolenjskem. Na proslavo in srečanje borcev vabi odbor

Bil je prvi komandant Mokronoške čete, prvo borec, ki je znal ogreti tudi druge ljudi za boj proti okupatorjem.

Ko so Nemci začeli preseljevati prebivalce iz Šentjanža, je šel s komaj 17-letnim Jančetom Mevžljem iz Mokronoga v okolico Šentjanža, da bi skupaj z drugimi zavednimi Slovenci ovrval Nemce v njihovi raznarodovalni nameri. Milan in Janče sta bila izdana in v Vodenikovi hiši

v Murnicah se je tiste oktobrske dni odigral neenak boj, v katerem sta oba padla: prvi dan 17-letni Janče, drugi dan pa še 27-letni Milan. Borila sta se tako junško, da so ju Nemci pokopali z vsemi vojaškimi častmi.

Po vojni so nekdanji borci in aktivisti, ki so poznali Milana in

SPORED PROSLAVE

1. Prihod gostov na tribuno — natanko ob 11. uri.
2. Prihod XII. brigade in teritorialnih enot pred tribuno in predaja raporta predsedniku občinske skupščine.
3. Pričetek proslave: godba LM zaigra slovensko himno.
4. Pozdravni govor predsednika občinske skupščine Sevnica Marjana Gabriča.
5. Slavnostni govor predsednika RK SZDL Janeza Vipotnika.
6. Odkritje spomenika.

7. Polaganje vencev pri spomeniku v Murnicah, pri šoli in na pokopališču.
8. Zborovska recitacija: Ilova gora.
9. Združeni pevski zbor zapoje: Pesem o svobodi.
10. Recitacija — Marjan Kralj.
11. Združeni pevski zbor zapoje dve pesmi.
12. Zborovska recitacija: osnovna šola Zvonka Runka iz Spodnje Šiške bo sodelovala s pesmijo „V spomin junaku Milanu Majcnu“.
13. Zaključek — Godba LM in združeni pevski zbori zaigrajo oziroma zapojejo jugoslovansko himno.

Sledi kulturno-zabavni del s koncertom godbe Ljudske milice in nastopom pevskih zborov.

Pod gornjim naslovom bo pri založbi „BOREC“ v Ljubljani te dni izšla knjiga, ki sta jo na pobudo Pripravljalnega odbora za odkritje spomenika Milanu Majcnu in Jančetu Mevžlju ter NOB v Šentjanžu in Murnicah na Dolenjskem (odkritje bo 24. oktobra letos) napisala Milan Brezovar in Stefan Kuhar, spremno besedo pa Mara Rupena.

Pred izidom knjige smo enemu izmed avtorjev, Stefanu Kuharju, novinarju RTV Ljubljana, zastavili nekaj vprašanj z željo, da bi naše bralce vnaprej seznanili z njeno vsebino.

ŽIVLJENJE IN DELO DVEH HEROJEV V NOVI KNJIGI ZALOŽBE »BOREC«

Narodna junaka Milan Majcen in Janči Mevželj

Brez napredne usmerjenosti kmečkih množic ne bi bilo Milana Majcna, Jančeta Mevžlja in tisočeri njunih soborcev, brez vsega tega pa tudi ne bi imeli takšnega narodnoosvobodilnega boja, kakršnega poznamo iz zgodovine NOB na Dolenjskem — V nedeljo vas vabi Šentjanž!

D. LIST: Z Milanom Brezovarjem sta napisala monografijo o Milanu Majcnu in Jančetu Mevžlju. Kakšen je obseg knjige in kaj vsebuje?

KUHAR: Knjiga, o kateri je govor, ni monografija v pravem pomenu te besede. Že zato ne, ker je sestavljena iz dveh, vsebinsko različnih delov. Tudi zato ne, ker v prvem delu Milan Brezovar ločeno obravnava življenje in delo narodnih junakov Milana Majcna in Jančeta Mevžlja, čeprav to ločeno obrav-

navanje dobi svojo sintezo v prikazu skupnega boja in smrti obeh junakov. Drugi del („Kmetijsko mladinsko gibanje in Milan Majcen“), ki sem ga napisal jaz, pa je nekakšno dopolnilo tistega, kar je napisal tov. Brezovar. Organsko pa sodi v to knjigo (ki ni imela namena postati monografija) že zato, ker je Milan Majcen zrasel iz tega gibanja. Po mojem tudi zaradi tega, ker je iz tega dela razvidna napredna usmerjenost kmečkih množic na Dolenjskem, brez katere ne bi bilo

ne Milana Majcna in njemu podobnih junakov, nevedno pa tudi ne takšnega narodnoosvobodilnega boja, kakršnega poznamo iz zgodovine NOB na Dolenjskem. Knjiga bo obsegala okrog 160 strani s številnimi fotografijami. Razumljivo je, da sta ob tako omejenem obsegu morala oba dela v knjigi postati kar se da — zgoščena.

D. LIST: Kaj je torej vsebina enega in drugega dela?

KUHAR: Dejal sem, da vsebuje prvi del

življenje dveh dolenskih junakov in boj, ki sta ga dobojevala na Murnicah. To doživeto in zanimivo opisuje tov. Brezovar. Raje pa bom povedal kaj o tistem, kar sem sam pripravil za to knjigo.

Predvsem naj povem, da sem moral ustreči želji po nekoliko obširnejšem obravnavanju kmetijskega mladinskega gibanja, ne le zato, ker je v njem sodeloval Milan Majcen in ker so se društva kmetijskih fantov in deklet, kot osnovne celice tega naprednega predvojne gibanja na Dolenjskem, začela ustanovljati že ob samem porajanju kmetijskega mladinskega gibanja, temveč tudi zaradi tega, ker žal o tem naprednem gibanju doslej ni bilo še ničesar obširnejšega objavljeno ali tiskano.

„Najel sem jih za trgatve – odlično odganjajo skorce in vrabce!“

... Letos je toliko otvoritev novih šol za občinski praznik, da me zanima, ali bo predsednik Franci Kuhar povsod ponovil isti govor ali bo pisal za vsako šolo novega...

... Tisti z debelimi denarnicami so se odločili, da bodo varčevali pri bankah: začeli bodo 32. oktobra!

... Jože „Siljo“ – Silc, sevniški rokometas, je pravi gentleman: kot gost je igral za Ribnico in dal 7 golov, potem pa jih je kot Sevnčan dal Ribničanom – enako število!

... Tudi direktor Pralnice in kemične čistilnice Viktor Pfaff ima samoupravljalne probleme: kako ne bi uvedel samoupravljanja in hkrati ostal direktor samostojnega podjetja...

... Komisija za podeljevanje plaket vzornega voznika bo prihodnjič podelila plakete takim Novomeščanom, ki sploh nimajo avtomobilov: tako bodo pomote izključene!

... Novomeška odbojkarica Stanka Dokl je v nedeljo dobila priznanje za 20 let igranja. Drugih 20 let bo šlo nedvomno lažje!

... Napovedovalka brežiškega radia Boža Češnovarjeva je z barvno sliko prišla že na strani revije STOP: filmska kariera zagotovljena!

RIA BAČER

KRPANOV KOTIČEK Kaj takega pa še ne!

Te dni sem se vračal s Hrvaške strani v naše kraje, pa se mi je vse čudno zdelo. Nikjer ni bilo žive duše. Se ptiči niso peli, akoravno je bilo lepo vreme. Ko se tako oziram, je začelo od daleč pokati kot nekdanj z možnarji ob nedeljah, ko so imeli žegnanje. Kako vendar, saj je danes delovni dan? Sem se spraševal. Tudi kobilica je obstala. Tedaj naju obstopi nekaj ljudi, ki so naju odpeljali v grmovje.

„Kaj pa počenjate?“ jih vprašam.

„Bojujemo se, vendar ne čisto zares,“ mi dajo odgovor.

„Kako pa? Saj nimate ne mečev ne sulic,“ se začudim.

„Le čemu nam bodo,“ so se namrdnili. „Imamo palice, ki mečejo zrna in jim pravimo puške, in naši vožovi imajo železne stranice, debele kot stene pri hišah, pa še kovani ptiči letajo po zraku in spuščajo buče, ki pomotijo vse, kar se jim zopertstavi, pa naj pridejo Brdavs ali Robavs. Nikogar se ne bojimo.“

„Bosa je ta! Ako ste taki junaki, pokaj se pa zakopavate v zemljo ali pa skrivate med grmovjem? Junak naj se pokaže iz oči v oči, da se vidi, kdo je močnejši.“

„Martin, dandanes so drugačni časi, zato ti tega ne razumeš. Ena sama puška je

več vredna kot tvoj kij, mesarica in še kobilica po vrhu.“

„Menda vendar ne? Je tako huda, ka-li?“ s pol korajže nejevolno vprašam, a se ojunam: „Z njo vendar ne moreš odbiti glave.“

„Moreš ali ne, ni važno. Eno samo zrno te ubije, ako te zadene. Komaj začutiš bolečino, pa je po tebi,“ mi važno razkladajo.

„Tudi mene je že večkrat zbolelo v križu, pa sem rhtisl, da je revmatizem. Še dobro, da sem živ, ako je tako, kakor pravite. Zdaj pa zdravi ostanite,“ se poslavljam, kar me ustavi najbližji: „Čez most pa nikar ne hodi, je podrt.“

„Kako podrt? Na lastne oči vidim, da je cel in se stoji,“ se čudim.

„Kakor hočeš. Preko tega mostu ne smeš iti,“ mi zabija.

„Ako je tako, mi pokaži pa drugo pot čez vodo,“ mu zabrustim.

„Ne bo nič, sem že od večerj mrtev,“ mi pravi in se zareži, da mi je kar sapo vzelo. Kaj mi ne bi! Že vse se mi je pripetilo na potu, ampak da bi na lastne oči gledal most, ki ga ni, in še govoril z rajnikom, ne, kaj takega se mi pa še ni primerilo, odkar tlačim zemljo na tem svetu.

MARTIN KRPA

IZ SPOMINOV STANETA SEMIČA — DAKIJA

Najboljši so padli

Zasmilila se mi je in naročil sem intendantu, naj ji da vsega, kar potrebuje. Cure jo je začel tolažiti:

„Kar znesite si v tisto hišico, kar potrebujete!“

A ženica ga je le gledala in še naprej jadikovala:

„Kaj bodo rekli gospod, ko bodo videli, da je vse zgorelo! In še jaz bom vsega kriva!“

A Cure se ni več zmenil za njeno jadikovanje, poklical je komandirja čete Praznika in mu naročil, naj ženi iz skladišča nanosi v njeno hišo vsega, da ne bo stradala, ko bomo odšli. Še Sulo sam, ki je bil oblečen v španovo obleko, je pomagal nositi moko, makarone, sladkor in drugo in kmalu je bila le še postelja prazna v njeni hišici, vse drugo so naložili s hrano in sadjem.

„Za nekaj mesecev ste preskrbljeni,“ ji je še rekel intendat, ko se je vrnil od voz, ki so se že pomikali proti Primskovemu, ogenj pa je vedno močnejše divjal med gospodarskimi poslopji, da smo morali pustiti v gorečih skladiščih še precej jabolk in vina, pa tudi bik se je že cvrl pred svinjaki, da nismo mogli do njega. Okoli osmih zjutraj smo zapustili pogorišče in se umaknili v bližnji gozd, kjer smo se odpočili.

Medtem ko smo uničili belogardistično postojanko pri Španu, je Gubčeva brigada uničila postojanko v Temenici, v kateri je bilo okoli petdeset belogardistov, ki so jih več kot polovico pobili, le majhni skupini se je posrečilo pobegniti mimo zased pod zaščito Italijanov v Stično.

Cankarjeva brigada je z glavnino ostala na Primskovem vzdolž nemško-italijanske meje, se odpočila, potem pa je krenila za nami in zasedla položaje proti železniški progi Ljubljana – Novo mesto, proti Sentvidu in Stični, sovražnikovima postojankama, v katerih so Italijani dobivali okrepitev iz Ljubljane, da bi varovali progo, ker smo mi uničevali belogardistične postojanke, ki so jih oni ustanovili za varovanje te najbolj važne prometne žile na tem sektorju.

Po ukazu Glavnega štaba NOV Slovenije naše enote tega sektorja niso smele zapustiti. Italijani pa se niso spuščali v večje boje z nami, še več, belogardiste so prepustili njihovi usodi, našim bombam, puškam in mitraljezom, le od časa do časa so poslali kako večjo patrolo na ogled, ki pa smo jo takoj pognali nazaj v postojanko.

Tako je bila vsa dolina Temenice vzdolž nemško-italijanske meje, čez Mirensko dolino tja do Mokronoga osvobojena, pobegli ostanki belogardistov iz uničenih postojank pa so med Italijane v Stični, Ivančni gorici in Sentvidu prinesli strah in paniko, ker so od njih zvedeli, da so obkoljeni in da jih bomo prav gotovo napadli.

Ko smo se razmestili po gozdovih okoli Primskovega, pa tudi v Primskovem, in ko so se vrnili borci, ki so spremljali transport na Rog, smo dobili ukaz, naj napademo italijansko postojanko v Sentvidu pri Stični. 16. januarja 1943 je Cankarjeva brigada minirala okoli tri kilometre železniške proge blizu Stične in okoli desete ure zvečer je bil Sentvid obkoljen in odrezan od drugih postojank. Italijani so proti nam streljali s topovi iz Stične, iz Sentvida pa z mitraljezi. Okoli polnoči smo pričeli napadati postojanko v Sentvidu, v kateri je bilo okoli 150 Italijanov. Z uničenjem postojanke pa smo nameravali zažgati tudi tovarno usnja, ki je bila Demšarjeva last in je delala le za okupatorja. Drugi bataljon, ki je napadal vso noč do svita, je imel v borbah enega padlega in tri ranjene in se je moral skupaj s tretjim bataljonom z jutrom umakniti, se odpočiti in se pripraviti na ponoven napad zvečer istega dne.

Pri ponovnem napadu nam je uspelo priti prek žice do prvih bunkerjev in do tovarne, iz katere so naši borci začeli odnašati usnje. Med borbo za tovarno, v katero je uspelo prodreti bombašem drugega bataljona, ki jih je vodil Raco, je tovarna začela goreti, a Italijani, ki so branili tovarno, so ogenj pogasili in tako je zgorelo le četrt tovarne. Italijani so se ogorčeno in trdovratno branili, in čeprav je našemu drugemu bataljonu uspelo, da so borci prišli že do prvih hiš v postojanki, smo se morali v jutranjih urah umakniti in se potegniti v vznožje hribovja proti Primskovemu in v bližnje vasi. Postojanke sicer nismo zavzeli, a v teh borbah je padlo 30 do 40 Italijanov, tovarno pa smo poškodovali tako močno, da je bila vse do konca vojne onespособljena za delo.

Ker pa je Italijanom po našem umiku prišla na pomoč precej številna kolona iz Ivančne gorice, je štab cone po posvetu komandantov in komisarijev brigad odredil, da se premaknemo na nove položaje. Sestanek je bil pri nekem kmetu v vznožju Primskovega, ki je bil zelo naklonjen našemu gibanju. Sklenjeno je bilo, da se brigade odpočijejo, nato pa na drugi strani proge zasedejo odrejane položaje.

Na pot smo krenili v noči od 18. na 19. januar. Cankarjeva brigada je zasedla sektor okoli Lužarjevega kala z nalogo, da nadzira glavno cesto pri Gabru in Trebnjem, Tomšičeva brigada pa položaje na področju Zagorice in Biča. Snega je bilo več kot pol metra in zaradi obilice snega in hudega mraza smo se le težko pomikali na nove položaje. Gubčeva brigada, ki bi morala nadzirati ceste proti Stični in Muljavi, pa je zasedla sektor Rdeči kal in Hrastov dol.

Vse tri brigade so se prebijale prek proge Ljubljana–Novo mesto, Tomšičeva z desne, Gubčeva z leve, Cankarjeva v sredini, vsaka v svoji koloni nedaleč druga od druge. Tako je Cankarjeva brigada krenila čez progo in glavno cesto pri Gabru, Tomšičeva in Gubčeva pa pri Radohovi vasi. Italijani so nas opazovali, a niso streljali na nas, zbrali pa so v Ivančni gorici in Sentvidu precej belogardistov, ki so jih potem poslali kot predhodnico za nami. Naše brigade so se razmestile po bližnjih vaseh in se od vseh strani zavarovale. A ker smo mislili, da Italijanov ne bo za nami, smo bili skoraj povsem brezskrbni in naš brigadni obveščevalec nam je sporočil, da gre proti nam okoli 2000 belogardistov in Italijanov, ko so nas že napadli in je italijansko topništvo toliko naše položaje iz Žužembarka, Trebnjega in Stične. Toda granate so večinoma obležale v snegu in je eksplodirala komaj vsaka deseta.

Štab naše brigade je bil sredi vasi Zagorica. Ko se je v štabu pojavil moj stalni kurir Sine, sem že po njegovem obrazu spoznal, da nekaj ni v redu. Ozrl se je proti drugim članom štaba, nato pa je rekel: „Daki, belogardisti gredo po cesti iz Radohove vasi. Lepo se jih vidi.“

Vstal sem in hotel skozi vrata, a nasproti mi je prišel stražar in vpil, da se bliža kolona belogardistov s fizičlovkami (stariimi francoskimi puškami).

Belogardiste smo najhitreje spoznali po teh „fizičlovkah“, ki jih mi nismo mogli uporabljati, ker se v gozdovih zaradi dolžine niso obnešle, oni pa so bili zadovoljni z vsem, kar so dobili. Tudi s „fizičlovkami“, saj so bile blagoslovljene in naperjene proti nam, skrunilcem vere, kakor so jim govorili njihovi duhovni vodje, izdajalska duhovščina.

Pa poglejmo, kaj se je zgodilo z nami, s Tomšičevo brigado! V vasi Bič smo pustili prvi bataljon, drugi in tretji bataljon ter štab brigade pa so posedli vas Zagorico. Med Radohovo vasio in Gabrom je cesta, ki povezuje Bič in Zagorico.

male

Zlatko Anzulović
njih zagrešila nekaj
ru

prikrivanje in opustitev ovad-
jevala je namreč z razvezanim
lovicem. Vedela je, na kak na-
stoji denar, ki sta ga skupno
vabila in tudi jemala iz kolek-
tacijskih stvari. Njena dolž-
ni bila ovaditi, a tega ni storila.

ADIJO
NAJLEPŠA LETA

ba, ki so jo razglasili v pone-
18. oktobra, se glasi: Zlatku
ovicju 12 let strogega zapora;
Kandiji 9 let strogega zapora;
Sandorju 6 mesecev zapora,
Mihinjaču 7 mesecev zapora
ni Sirovan 6 mesecev zapora.
je prvima dvema izreklo
kazni, kajti če bi odgovar-
vsko kaznivo dejanje pose-
let ne bi bilo dovolj! Razen
torata glavna krivca oškodov-
ni povrniti denar, kolikor niso
vzajemno že iz zasebnih pred-
Nekatere, ki so zahtevali več
je sodišče prisodilo, so na-
ta pot civilne pravde. Sodba
avnomočna.

RIA BAČER

med nebotičniki

je bil modri
tem dogodku,

kot oditi nemudoma v banko in dvigniti še preostali
del tetine zapuščine.

Odšla sta torej čez cesto v bližnjo banko, čeprav se
je dan že nagibal in so tu pa tam že zapirali lokale.
Tudi v banko so že korakale strumne snažilke. Para-
dižnik jih je našel devet!

No, dobrodušni blagajnik, ki je že stal s ključem pri
vratih banke, je napravil izjemo in spustil noter še naša

dva prijatelja. Kako prav je storil! Sicer pa o tem
pozneje...

Stopila sta Paradižnikova k okencu, blagajnik je
preštevval dolarje, snažilke pa so mahale po poslopju z
metlami in ropotale s sesalci za prah. Nenadoma
pa...

Ne berite dalje, dragi bralci, če ste rahlih živcev!

Pričakujemo podporo!

Miroslav Vute: »Smo za kulturo na najširših osnovah, pričakujemo pa pomoč delovnih organizacij in drugih dejavnikov!«

Prejšnji četrtek je predsednik občinske konference SZDL Franc Beg vprašal, kako ima temeljna kulturna skupnost zastavljene zasnove za svoje delo. Odgovor, ki ga je dal predsednik te skupnosti Miroslav Vute, je takle:

— Z zakonom določene naloge kulturnih skupnosti so osnovna izhodišča za program naše kulturne skupnosti, ki ga pripravljamo na izvršni odbor skupaj z zavodi in društvenimi organizacijami zainteresiranimi za razvoj kulture v občini. Po kratkem času, odkar je bila nova samoupravna skupnost ustanovljena, se ne morem govoriti o kakšnem pomembnejšem vplivu, vendar

v naslednjem obdobju obstajajo tudi znatno večje materialne možnosti, kot je to bilo doslej.

Že letos smo lahko dali za kulturne dejavnosti znatno večja sredstva kot v prejšnjih letih. Kulturna skupnost bo podpirala in skušala vplivati na razvoj vseh tistih panog kulture, ki so našemu delovnemu človeku blizu, ki ga duševno bogatijo in mu delajo življenje lažje in svetlejšje. Posebno skrb bomo posvečali razvoju knjižnic, glasbenega in gledališkega življenja, ne da bi ob tem zanemarili skrb za kulturne spomenike, ki ohranjajo dela prejšnjih rodov zanamcem.

Program dela, njegova aktualnost in idejna usmeritev so kriteriji, po katerih bo kulturna skupnost v naši občini materialno podpirala razne panoge kulture, ne glede na to, ali izhaja ta program iz profesionalne ali amaterske organizacije. Posebno skrb bomo posvetili kulturni vzgoji mladine.

Kulturna skupnost bo sprejemala vse pozitivne predloge in pobude in razvoj kulture v občini, seznanjala občane s programi kulturnega razvoja v občini in pričakuje pri teh svojih prizadevanjih vso podporo delovnih ljudi, seveda pa tudi delovnih organizacij in celotne družbene skupnosti. Prepričan sem, da se bo kulturna skupnost s takim konceptom uveljavila in s tem upravičila svoj obstoj.

Moje vprašanje: Zvezi kulturno-prosvetnih organizacij se napovedujejo boljši časi, ker bo tudi za amatersko kulturno dejavnost več sredstev. Vemo pa, da je v zadnjih letih marsikje, precej razvita amaterska dejavnost zastala. Naj tovariš Roman Čelešnik, predsednik ZKPO, pove kaj več o načrtih za obnovo in razvoj amaterske kulturne dejavnosti v občini.

MILOŠ JAKOPEC

pa lahko trdim, da smo v tem času že vzpostavili pomembne stike z oblikovalci kulturnega življenja v občini, to je s profesionalnimi zavodi in zvezo kulturno-prosvetnih organizacij, ki združuje amatersko dejavnost na področju kulture. Prav sedaj tečejo priprave in razgovori o programu razvoja kulture v občini za prihodnje leto in o programih usmeritvi za daljše obdobje. Za realizacijo kvalitetnejših in obsežnejših programov kulturne dejavnosti v občini

V okviru letošnjega praznovanja občinskega praznika novomeške občine bodo med drugimi odprli tudi nove proizvodne prostore žužembske Iskre (na sliki). Slavnost bo v nedeljo, 21. novembra, in bo povezana z velikim praznikom tega delovnega kolektiva, ki je do zdaj ustvarjal v izredno težkih pogojih. (Foto: S. Dokl)

GOVORICA ŠTEVILK:

Izvozni načrt že presežen

Že po devetih mesecih je industrija v novomeški občini izvozila za dobrih 25 milijonov dolarjev izdelkov: 5 odstotkov čez načrt!

Devet mesecev enega leta je bilo dovolj, da so industrijska podjetja novomeške občine uresničila svoje izvozne načrte, ki so jih zapisala ob izteku lanskega leta. Izvoz je — kot nalašč ob zveznih spodbudah — naraščal nad vsemi pričakovanji in danes predstavlja z več kot 500 dolarji na prebivalca že številko, ki se je ne sramujejo niti v razvitih zahodnoevropskih državah!

Septembrski izvoz je bil vreden nekaj manj kot 3,7 milijona dolarjev in je za dobro polovico presegel izvoz v lanskem enakem mesecu. K tej

številki sta največ pripomogla IMV z 2,3 milijona dolarjev izvoza in Krka z 900 tisočaki.

Letni načrt si je zastavil številko nekaj nad 24 milijonov dolarjev, na konvertnih trg pa naj bi prodali za dobrih 21 milijonov dolarjev izdelkov. Po septembrskih računih lahko zapišemo: izdelki, prodani na tujem, so bili vredni 25.326.094 dolarjev, kar je za 51 odstotkov več kot lani v tem času. Na konvertno področje so industrijska podjetja novomeške občine prodala za 22.380.125 dolarjev svojih izdelkov. Letni načrt izvoza so presegle za 5 odstotkov, na konvertnih trg pa

celo za 6,4 odstotke. Trije meseci pa so še pred nami!

Izvozni rekord je Industrija motornih vozil, katere izvoz je po devetih mesecih vreden 16,4 milijona dolarjev. Krka je izvozila za 5,3 milijone dolarjev izdelkov, Novoles za 2,2, Novoteks pa 849 tisoč in Labod za 369 tisoč dolarjev.

V trenutku, ko so izvozne načrte presegle, je industrija v občini zaposlovala 9.157 delavcev. Septembrska vrednost proizvodnje je dosegla 132 milijonov dolarjev, v devetih mesecih pa je industrija naredila za dobro milijardo novih dinarjev izdelkov ali za debelo tretjino več kot lani v takem obdobju.

Pojavili so se mrhovinarji!

V teh dneh, ko je Krka padla pod običajni nivo, so izkoristili nekateri mrhovinarji v gorenjem delu Krke in z vsemi mogočimi pripomočki uničevali ribji stalež. Upamo, da niso bili med njimi tudi ribiči, ker si drugače ne bi mogli predstavljati, da so nepridipravi lahko »ribarili v kalnem«.

ŠTEFAN SUHY UJEL VELIKEGA SULCA

Kljub letošnjemu neprimernemu vodnemu stanju v Krki se je štirim ribičem nasmešnila sreča. Najbolj zadovoljen je bil z ulovom dolenski rojak Stefan Suhy, ki je ujel v Volavčah 14,40 kg težkega in 118 cm dolgega sulca. Dober začetek sezone kljub neugodni vodi.

Letošnja Trdinova nagrada

Svet za kulturo in prosveto pri občini Novo mesto je na seji 14. oktobra sprejel sklep, da bo slovesna podelitev Trdinove nagrade za 1971 v okviru praznovanja občinskega praznika v četrtek, 28. oktobra 1971, ob 16. uri v prostorih Dolenjske galerije. Na predlog izvršnega odbora občinske konference SZDL bo to visoko priznanje letos podeljeno inž. arh. Borisu Kobetu za njegovo umetniško stvaritev pri ilustraciji Trdinovih Bajk ter pri upodabljanju dolenske pokrajine v umetniški sliki.

Pobratenje z občino Leskovec

Pred približno tremi tedni je bila v novomeški občini na obisku delegacija občine Leskovec iz SR Srbije. Delegacija je ob tej priložnosti izrazila željo po vsestranskem sodelovanju z našo občino, v zahvalnem pismu, ki so ga poslali po obisku, pa so povabili našo delegacijo 11. oktobra na praznik osvoboditve Leskovca v Leskovec. Ob tej priložnosti so se na slavnosti seji občinske skupščine sprejeli odloki o pobratenju z občino Novo mesto. Občinsko skupščino Novo mesto čaka zdaj naloga, da sprejme enak odloki, s čimer bo občina Leskovec postala druga občina pobratina: enak akt o pobratenju je bil namreč že lani sprejet z občino Hercegnovi v SR Črni gori.

M. S.

POT IZ POMANJKANJA DENARJA, KI SO JO UBRALI V ELI

Žarek v kleščah nelikvidnosti

V triletnem letu za 18 odst. nad planom — Zaradi pomanjkanja surovin tudi za milijon din nihanja na mesec — 1,620.000 din kompenzacijskih plačil pomeni uspešen lastni boj proti nelikvidnosti

Tako kot so v Obrtnem podjetju ELA v Novem mestu v razgovoru zelo kratki in stvarni, naj v tem sestavku posredujemo zgolj suhe ugotovitve iz njihovih ust. Kolektiv šteje zdaj 180 ljudi, letos so jih na novo zaposlili okoli 20. Po planu bi morali ustvariti za 19 milijonov din vrednosti, pa bodo gotovo več, saj so že konec septembra ustvarili 16.830.000 din ali za 18 odst. čez plan. V letošnjem porastu proizvodnje so udeležene cene s 15 do 17 odst.

Za izvoz si veliko prizadevajo. Glavna ovira je neprestano poviševanje cen surovin, ki onemogoča dogovor s tujimi kupci. V času, ko je ponudba še v pretresu, se cene navadno zvišajo in tuji kupci ne pristane. Se vedno si kljub temu prizadevajo najti tuje kupce — ti kažejo za njihove izdelke velik interes — toda takšne, s katerimi bi se pogodili za dolgoročno sodelovanje.

Prostori, cene, surovine in obratna sredstva so osnovni problemi. Še vedno čakajo na novo lokacijo (vztrajno prosijo zanj že 2 leti), hkrati pa vedo, da bodo za sedanje prostore težko našli kupca. V strojno opremo letos niso vlagali, pripravljajo pa načrte za strojno opremo za izdelavo dela surovin in polizdelkov, kar bi jim pomagalo k večji samosvojnosti. Nato bi uvažali izolirni material, in še tega le čakajo, dokler ga ne bi začel proizvajati kdo v Jugoslaviji. Ti načrti so lepi, vendar denarja za uresničitev še nimajo.

Sodelovali so pri izdelavi osnutka samoupravnega sporazuma o delitvi dohodka in osebnih dohodkov v kovinski industriji in elektroindustriji in ga podpisali. Njihovi osebni dohodki pa so pod mejami, ki jih očitava ta sporazum.

S surovinami ni nič boljše, kot je bilo v minulih treh letih. Nekaj časa ni te surovine, drugič spet druge ali kakšnega polizdelka, vse to pa dela težave v proizvodnji. Na račun tega je nedokončana proizvodnja nemalokrat precej večja, kot bi bila v normalnih razmerah.

Obratna sredstva so premajhna, vrhu vsega pa je tudi ELO dosegla nelikvidnost, s katero se spopada vse naše gospodarstvo. Konec avgusta letos so imeli za 4.858.000 din dolžnikov in za 3.880.000 din upnikov. Kreditirali so torej precej manj kot nekatera druga podjetja. Posebej pa jih velja pohvaliti zaradi kompenzacijskih plačil, s katerimi se dokaj uspešno prebijajo naprej. S kompenzacijami so plačali letos za 1.620.000 din blaga, ta številka pa bo ob koncu leta še precej večja. 1.620.000 din je vrednost enomeščne proizvodnje in s kompenzacijami

Pazite na sleparje!

Te dni smo zasledili v Žužembski bankovci za 10 dinarjev, ki je bil izrezan iz bančnega prospekta. Slepar ga je spretno podtaknil prodajalki, ki bankovca ni obrnila na drugo stran, kjer je bil pobarvan s suhim barvicami.

jami so za toliko zmanjšali svojo potrebo po obratnih kreditih. Takšen zgled je pač vreden posnemanja.

M. JAKOPEC

OBČINA NAŠA PRAZNIK SLAVI...

Novomeška praznovanja

Dolga veriga prireditev in pridobitev — Slavnostna seja bo v novi grmški šoli!

Osem dni pred uradnim prazničnim dnem novomeške občine so tri prireditve že pod streho: odprta je razstava novomeške prazgodovine, prostovoljci — borci za severno mejo so dobili domicil, v študijski knjižnici pa so odprli v torko razstavo novomeškega tiska in spominsko sobo igralca Janeza Cesarja.

To pa je kajpak šele uvod v letošnja praznovanja, ki bodo trajala vse do dneva JLA. Danes dopoldne ob 10. uri bo v Ragovski ulici v Novem mestu slovesna otvoritev novega otroškega vrtca (otroci so že v njem), 23. oktobra pa bodo v Skočjanu odprli novo šolo.

Na večer pred praznikom bo po običaju v Domu kulture slavnostna akademija, na sam praznik pa bodo odprli grmško in bršlinsko šolo, slavnostna seja občinske skupščine pa bo v novi šoli na Grmu. Gostje in

odborniki si bodo ogledali tudi stanovanjsko naselje Nad mlino in ob Kristanovi ulici, kjer gradi Pionir, ki bo pripravil tudi razstavo svoje dejavnosti.

Naslednja prireditve bo 6. novembra: IMV bo odprla nove prostore, 7. novembra pa bodo na Dvoru odprli vodovod. 21. novembra bodo odprli novo proizvodno dvorano Iskre v Žužembski, 25. novembra pa nove oddelke novomeške bolnišnice. Istega dne bodo v glasbeni šoli odkrili doprni kip Marjanu Kozini, v študijski knjižnici pa še razstavo njegovih del in zvečer v Domu kulture tudi koncert njegovih skladb. V počastitev dneva JLA bo 17. decembra zvečer v domu kulture koncert pevskega zbora »Krka«, 21. decembra pa prav tam tudi akademija v počastitev 30. obletnice JLA.

Novomeška kronika

ZADNJA SOBOTA je bila ena izmed redkih v zadnjih mesecih, ki ni bila pripravna za izlet. Da se topli dnevi iztekajo in da se z mrazom ne gre šaliti, se je pokazalo tudi popoldne pri Miklavžu na Gorjancih, ko je že malo snežilo. Torej: kdor še ni poskrbel za kurjavo...

ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA v Novem mestu je spet bogatejša: v torko dopoldne so odprli v njej spominsko sobo velikega slovenskega gledališkega igralca Janeza Cesarja, ki se je 1896 rodil na Težki vodi, umrl pa je pred 5 leti v Ljubljani.

KOŠARKARSKO IGRISČE na Loki je zdaj, ko je ligaško tekmovalje končano, mnogo bolj pusto kot prej. Le najmlajši se vztrajno mečejo na koš. Prihodnje pomlad bodo namreč starih košev postavili nove — iz plastične mase.

PISANA BESEDA včasih zaleže: komaj smo očrtili malomarno vitrično Foto-kina kluba na Glavnem trgu, že so slike v njej zamenjali z novimi izdelki članov tega kluba.

V PONEDELJEK, 25. oktobra, bo ob 17. uri v sindikalnem domu predavanje o jesenski ikibani (ikebana na pokopališču). Pripravilo ga bo hortikulturno društvo iz Novega mesta.

DAN MRTVIH je vse bližje: tudi na živilskem trgu se je pojavila stojnica, na kateri prodajajo sveče. Sicer pa je zdaj izbira še bogata — tudi v trgovinah.

CENE NA TRGU se dvigajo z mrazom. Eno jajce bo kmalu veljalo toliko kot liter mleka! Sicer pa so

cenili tako: čebula 3,5 din za kilogram, česen 8, fižol 5, krompir 1,5, korenje 6, paradižnik 5, paprika 4-5, repa 3, kisljaka 4, solata 4, špinat 6, zelje 2,5, kiselj 4, zelena 6, grozdje 4,5, hruške 3, jabolka 4, kostonj 4, limone 8, lubenice 3, orehi 5, orehi — jedra 30, banane 7, jaja 1,2, smetana 20, sirček 0,50, jurčki 30.

V NOVOMEŠKI PORODNIŠNICI so prejšnji teden rodile: Alojzija Papež z Mestnih njiv 10 — Tomaža, Janislava Tratar, Nad mlino 25 — Nataša, Janja Kastelic, Nad mlino 44 — Aleša, Nada Jakše iz Ulice v Brezov log 8 — Nataša in Jelka Falkner iz Jerebove 6 — dečka.

NA LOČENSKEM IN ŠMIHEL-SKEM POKOPALIŠČU so prejšnji teden pokopali Jožeta Grmca iz Partizanske 21, Novo mesto, Jožefo Majer z Društvenega trga, Novo mesto, Franciško Verce iz Regeče vasi 11 in Matija Hočvarja iz Gor-njih Lakene 10.

— Ena gospa je rekla, da je že res zadnji čas, da pred lekarno tudi narisejo znak za parkiranje, da ne bodo novomeški avtomobilisti ne-prenehoma počenjali nedovoljenih reči...

»Dolenjski list« v vsako družino

denarja pa od nikoder — V Brežicah zahtevajo ostrejšo ukrepanje za odpravo nelikvidnosti

Ta nesrečna prezadolženost z leve in desne! Kupi neplačanih računov ovirajo hitrejšo uresničevanje stabilizacijskega načrta tudi v brežiški občini. V prvem polletju je brežiško gospodarstvo dolgovalo 55 milijonov, terjatve do kupcev pa so se povzpele na nad 71 milijonov, torej je bilo kar 16 milijonov dinarjev v tujih rokah.

Prav zaradi tega so odborniki 14. oktobra zahtevali učinkovitejšo ukrepanje in skupščina je zahtevala sporočila republikanskim organom, naj bodisi ukrepajo sami ali pa se obrnejo na zvezo. Če bo šlo tako naprej, se bodo medsebojne zadolžitve vlekle v neskončnost kot povest o jari kači. Morali bomo torej stopiti nedoslednosti na prste. Krive so je mnoge delovne organizacije same, ki pri prodaji blaga raje zamizijo, čeprav vedo, da bodo dolgo čakale na plačilo. S tem pa samo podaljšujejo verigo neplačanih računov.

Če odštejemo težave zaradi nelikvidnosti, je ocena gospodarjenja v prvem polletju ugodna, po bančnih podatkih celo ugodnejša kot pri obeh posavskih sosedah. Skupščina je izrekla priznanje delovnim kolektivom in jih spodbudila za večja vlaganja v obratna sredstva, za krepitev skladov in hkrati za spodbudno nagrajevanje zaposlenih.

PRIZNANJA VOJAKOM IN STAREŠINAM

Pripadnikom garnizije v Cerkljah je 14. oktobra podelil plakete generalpodpolkovnik Radivoj Ljubičič. Vodstvo garnizije je nagradilo posamezne enote s priznanji, denarnimi nagradami, nagradnimi dopusti in izlety v Kumrovec, ki so si jih zaslužili za prizadevanja na manevrih. Starešinam in vojakom bodo nagrade spodbuda za nadaljnje delo.

Zgrešili za 40 milijonov?

Optimistična pomota pri velikih investicijah

Mirko Kambič je na zadnji seji skupščine zastavil vprašanje, kako to, da so delovne organizacije še pred štirimi meseci planirale za 40 milijonov investicij več, kot jih bodo lahko letos uresničile. Odgovor se je glasil, da se podjetja investicijam niso odpovedala, pač pa so jih odgodila na naslednje leto.

Malo preveč optimizma so v delovnih organizacijah le pokazali s to pomoto. V tako kratkem obdobju bi se morali preneniti, kaj zmorejo in česa ne. Seveda je težje tam, kjer so bili vezani v glavnem na tuje vire, tuje obljube in tuje zamude. To velja zlasti za Čateško Toplice, Rudnik in Opekarno. Gre torej bolj za trezno časovno presojo, saj na srečo lahko še vedno računamo na uresničitev zastavljenih programov, čeprav nekoliko pozneje, kot je bilo predvideno.

VEČ GOSTOV V BREŽICAH

Turistični statistični podatki so pokazali, da je bilo v primerjavi z lanskim prvimi šestimi meseci letos v Brežicah več domačih in tujih gostov. Letos je bilo 2894 več domačih in tujih gostov ter kar 6498 več nočitev kot lansko leto v istem času.

PRIDELOVALCI KORUZE ČAKAJO NA NAGRADE

Za tekmovalce pri pridelovanju koruze se je letos pri občinski skupščini v Brežicah prijavilo 13 kmetovalcev. Vsak od njih je moral zasediti s koruzo najmanj pol hektara nji ter upoštevati nasvete za uporabo umetnih gnojil in druge agrotehnične ukrepe. Komisija, ki je pregledala pridelek, je ugotovila najboljši donos pri Vinku Gerjeviču iz Zakota: pridelal je 96,7 metrskega stota na hektar. Drugi je bil Anton Zibret iz Loč s 93,8 stota, tretji Franc Gramc iz Gazič z 91,5 stota pridelka. Prvih deset tekmovalcev bo prejelo denarne nagrade ter umetna gnojila.

V. P.

Besede padajo trdo kakor zahteve

Kakorkoli stvar zaslučes, cene so kmetom vsakokrat kamen spotike

Mimo so razgovori s kmeti o starostnih pokojninah in dohitevanju večjih pravic pri zdravstvenem zavarovanju. Čeravno je bilo po vaseh napovedano samo to dvoje, so kmetje malone povsod načeli boleče vprašanje cen za kmetijske pridelke in živino.

Na Senovem so se kmečki gospodarji izpod Bohorja pritoževali nad skopo plačilnim lesom. Zlasti za železniške pragoce premalo dobijo in so prepričani, da ostane preveč denarja posredniku. Za letni prispevek sto tisoč, kolikor naj bi kmetija plačevala za pokojnino, menijo, da je v sedanjih razmerah dosti previsok. Bohorski predel je hribovit. Kmetje se preživljajo v glavnem z živino in lesom, oboje pa jim daje le malo dohodka.

Z izenačenjem pravic z delavci v bolnišnici, pri zdravniku in nakupu zdravil so senavdušili. Najbolj jim ustreza, če bi kmečka gospodarstva prispevala 0,60 odstotkov, ostalo razliko pa občina iz davčnin, ki jih zbere v svoji blaginji.

V Kostanjevici so menili, da bi morali pokojnino zvečati. Pri tem so naštevali primere, kjer bi si morala pokojnino deliti dva stara človeka, tedaj pa vsota nikakor ne bi zadovala. Tudi kmetje s kostanjeviškega območja motijo razmere na tržišču. Industrijski izdelki so vsako leto dražji, kmetje pa morajo nekatere pridelke oddajati celo ceneje kot pred leti.

Na Raki so se prav tako izrekli za večje pokojnine, za 500 dinarjev na mesec. Enotni zneski pa po njihovem mnenju tudi ne bi prišli v poštev. Pravičnejše bi bilo, če bi jih odmerjali po višini prispevkov, ki jih iz gospodarstva dajejo družbi.

Kmetje na Zdolah so predlagali prav tako kot na Raki, da bi v sklad

za starostno pokojnino družba za začetek vplačevala polovico, kmetje pa drugo polovico. Zahtevali so tudi usklajevanje cen kmetijskih pridelkov z industrijskimi proizvodi. Se le ko homo to doseglji, bodo kmetje sposobni dati delež, ki jim ga nalaga družba z davki, z zdravstvenim zavarovanjem in po novem še s pokojninskim zavarovanjem. Zdolani so izrazili tudi zahtevo, naj plačujejo v pokojninski sklad prispevke tudi vsi lastniki kmetijskih zemljišč, tudi tisti, ki se ne preživljajo s kmetovanjem.

J. TEPPEY

NAJBOLJE JE POHITETI IN NE ČAKATI

Bomo podaljšali malo šolo?

Otrokom varstvo v šoli, kosila in še kaj

Z novo šolo v Krškem se je za 800 otrok odprla možnost za varstvo po pouku. V Brestanici so ga sposobni organizirati za več kot za polovico otrok, na Senovem pa vsaj za tretjino šolarjev. Povsod drugod teče pouk še vedno v dveh izmenah. Zasedene so vse učilnice.

Zato se občinska Zveza prijateljev mladine v imenu staršev in mladega rodu obrača za razumevanje k samoupravnim organom v delovnih organizacijah. Z njihovo pomočjo bi varstvo lahko bistveno razširili. Pospešili bi 10-letni razvojni program, ki ga je skupščina sprejela 29. maja lani. Seveda pa se občani ne zanašajo samo na podjetja. Razmišljajo tudi o samoprispevku, saj ob zadnjih podražitvah brez dodatnih virov program ne bo uresničen v petih letih, ampak morda šele v desetih letih ali kasneje.

Izredno pomembna vzgojno-varstvena oblika je mala šola, ki teče že več let. Lani so vključili vanjo skoraj vse otroke, obiskovali so jo 70 ur, kar pa je dosti premalo. Če bi jim uspelo zbrati več sredstev, bi ta šola trajala vsaj 200 ur, to je približno 3 mesece. Njena vloga je še

toliko pomembnejša, ker vključuje tudi tiste otroke, ki v predšolskem obdobju niso deležni vzgoje v vrtcih. Za varstvene ustanove in za šole dopoldanske malice ne predstavljajo več vprašanja. Drugače pa je s kosili. Pogrešajo jih v šolah, zlasti za tiste otroke, ki so oddaljeni, in za učence, katerih starši so zaposleni. Za vse to je denarja premalo, vendar bi lahko s skupnimi napor le kolikor toliko ustregli mlademu rodu.

KONČNO VEČ VODE

Dolgo sušno obdobje je napravilo ljudem veliko preglavic, zato so v nešteti vases pozdravili dež v minulem tednu. Za silo so se spet napolnili vodnjaki, tako da ne bo treba dovažati vode iz oddaljenih izvirov in vodovodov.

Na oddaljeno podružnično šolo v Gorenjem Leskovcu pri Senovem je težko dobiti učitelje. Letos so se izmenjali vsi do zadnjega. Otroke poučujejo zdaj štirje absolventi pedagoške akademije. Kombinirani pouk imata sedmi in osmi razred ter četrti in šesti razred, kar je izredno težka kombinacija. Na šoli je 129 učencev. Na sliki: nasmejani obrazi pred začetkom pouka. (Foto: Jožica Teppey)

KRŠKE NOVICE

OBČINSKA KONFERENCA SZDL je imela v tem tednu dva posveta: v ponedeljek so se zbrali člani njenega izvršnega odbora in razpravljali o pripravah na občinsko volilno konferenco, v sredo pa so pripravili posvet širšega občinskega političnega akta. Podpredsednik republiške skupščine dr. Jože Brilej je na njem tolmačil spremembe republiške ustave.

TELOVADNICI V NOVI OSNOVNI ŠOLI bosta pomemben mejnik v razvoju splošne telesne kulture. Prosvetni delavci — predavatelji telesne vzgoje so pred dnevi skupaj s predstavniki TVD Partizan in zastopniki nekaterih delovnih organizacij že sestavili urnik vadbe v obeh prostorih. Poleg članov šolskega športnega društva in telovadcev Partizana bodo tokrat prvi vadile tudi starejše članice in člani v okviru rekreacijskih ur.

OSEM MOŠKIH EKIP SE JE pomerilo v šahu za naslov najboljših sindikalne ekipe v okviru občinskih delavskih športnih iger. Po izenačenju

nih dvobojih je končno zmagala ekipa iz Celuloze, sledi: Kovinarska, Obrtniki in senovski Rudnik. Delavske športne igre so se nadaljevale v ponedeljek in torek, ko so se v streljanju zračno puško pomerile ženske in moške ekipe.

OBČINSKI SINDIKALNI SVET JE VCERAJ v dopoldanskih urah pripravil posvet o organizaciji zimskih prevozov delavcev na delo v Krško, opoldne pa je prav tako v Krškem potekala volilna konferenca, na kateri so predstavniki brežiške, senške in krške občine volili predstavnike za jugoslovanski kongres sindikata storitvenih dejavnosti. KER SO OBČANI O IZGRADNJI NASE prve nuklearne elektrarne, ki bo stala pri Krškem, le malo obveščeni in ker se širijo o obratovanju elektrarne razne govorice, so včeraj strokovnjaki investicijske skupine za gradnjo tega jugoslovanskega energetskega velikana podali političnemu aktivu krške občine obsežna pojasnila. Razgovor je pripravila občinska konferenca SZDL.

NOVO V BREŽICAH

ZAČENJA SE SEZONA dram-skih, pevskih in drugih nastopov. Društva hitijo dopolnjevati svoje programe. Načrte za obdobje 1971-1972 je včeraj popoldne pregledal občinski svet Zveze kulturno-prosvetnih organizacij. Predsedstvo bo v kratkem razpravljalo tudi o sodelovanju z vodstvom Doma Jugoslovanske armade, ki ima na voljo lepe prostore za prireditve. Beseda je stekla tudi o bližnjem gostovanju Slovenskega okteta iz Karlovca.

PRI ZAVODU ZA VODNO GOSPODARSTVO v Ljubljani bo skupščina po sklepu sveta za urbanizem, stanovanjske in komunalne zadeve naročila glavni projekt za kanalizacijo in čistilne naprave Brežice ter bližnje okolice. Že v študiji je upoštevan razvoj mesta in nova kanalizacija bo reševala to pereče vprašanje za vrsto let vnaprej dokler ne bo šlo mesto 15 tisoč prebivalcev.

SE PRED ZIMO BODO NA TRGIH IN ZELENICAH zasadiли cvetje in okrasno grmičje, da bo

mesto že zgodaj spomladi prijetneje urejeno. Svet krajevne skupnosti je na četrtkovi seji odobril Hortikulturnemu društvu za te namene 12 tisoč dinarjev.

GOZDNO GOSPODARSTVO zmanjšuje vrednost tujih storitev, predvsem prevozov lesa. Večino dela opravi samo, in ker posluje za lastnimi sredstvi, je to zanj veliko rentabilnejše. Podjetje se usmerja tudi na prodajo izdelkov čez mejo, da si tako zagotovi devize za nakup sodobnih strojev.

„KAKOVOST VODE JE NORMALNA,“ je pojasnil odbornikom občinske skupščine na zadnji seji direktor Stanovanjskega podjetja Jože Urek. Tako torej pretirana zaskrbljenost Brežičanov zaradi pitne vode ni več utemeljena.

PREBIVALCI RAČJE VASI IN BORŠTA opozarjajo skupščino, da Hrvatje hitijo kupovati parcele ob Krki in da tam že divje rastejo počišne hišice. Pričakujejo, da bo inspekcija pregledala, kako je s tem, in ukrepala, če bo potrebno.

BREŽIŠKE VESTI

BREŽICE SLAVE 28. OKTOBER

SPORED PROSLAV IN PRIREDITEV ZA OBČINSKI PRAZNIK

SOBOTA, 16. oktobra

ob 16. uri Otvoritev vodovoda v Krški vasi

NEDELJA, 17. oktobra

ob 9.30 Razvitej prapom borcev prostovoljcev za severno mejo v Domu JA

ob 14. uri Moto cross na Piliptah pri Čatežu ob Savi

ob 15. uri Prvenstvena nogometna tekma med NK „Partizan“ Brežice in NK Šmartno na stadionu v Brežicah

ČETRTEK, 21. oktobra

ob 10. uri Otvoritev skladiščnih prostorov pri OKP Dobova

ob 14.30 Prijateljska nogometna tekma med NK „Partizan“ Brežice in NK „Olimpija“ Ljubljana na stadionu v Brežicah

SOBOTA, 23. oktobra

ob 9. uri Turnir osnovnih šol v malem nogometu na igrišču Poklicne šole za kadre v blagovnem prometu v Brežicah

ob 18. uri Prvenstvena tekma republiške lige za ženske v rokometu — „Partizan“ Brežice in RK „Slovan“ iz Ljubljane — na rokometnem igrišču v Brežicah

ob 19. uri Prvenstvena tekma republiške lige za moške — „Partizan“ Brežice in RK „Rudar“ iz Trbovelj — na rokometnem igrišču v Brežicah

NEDELJA, 24. oktobra

ob 9.30 Otvoritev športnega igrišča in asfaltiranih cest v Dobovi

ob 10. uri Otvoritev likovne razstave v Domu JA v Brežicah

ob 10. uri Tekmovanje lovskih družin v streljanju na glinaste golobe za pokal SOB Brežice pri lovskem domu Gluboko

ob 13. uri Prvenstvena nogometna tekma — NK „Partizan“ Brežice in NK „Celulozar“ Krško na stadionu v Brežicah

TOREK, 26. oktobra

ob 10. uri Otvoritev pošte Jesenice na Dol.

SREDA, 27. oktobra

ob 19. uri Svečana akademija v prosvetnem domu Brežice — Harmonikarski orkester DPD „Svoboda“ Sentvid pri Ljubljani

ČETRTEK, 28. oktobra

ob 7. uri Budnica kapelske godbe na pihala

ob 8.30 Razglasitev rezultatov športnih tekmovanj sindikalnih podružnic in podelitev pokalov v dvorani Doma JA v Brežicah

ob 10. uri Svečana seja občinske skupščine Brežice v dvorani doma JA v Brežicah

Podelitev OKTOBRSKIH NAGRAD za leto 1971

Podelitev delovnih odlikovanj predsednika SFRJ

Stafetni tek športnikov v pozdrav občinskemu prazniku

ob 11. uri Ogled Tovarne pohištva Brežice

PETEK, 29. oktobra

ob 10. uri Otvoritev rekonstruirane Aškerčeve ulice v Brežicah in otvoritev novih objektov pri Tovarni pohištva Brežice ob 25-letnici obstoja podjetja

SOBOTA, 30. oktobra

ob 10. uri Otvoritev vodovoda in TV pretvornika na Bizeljskem

ob 14. uri Otvoritev nanovo elektrificiranega omrežja Dramlja — Vitna vas — del Bizeljskega

ob 15. uri Otvoritev vodovoda v Breganskem selu

ob 18. uri Prvenstvena tekma republiške lige za ženske v rokometu — „Partizan“ Brežice in RK „Branik“ Maribor — na rokometnem igrišču v Brežicah

ob 19. uri Prvenstvena tekma republiške lige za moške v rokometu — „Partizan“ Brežice in RK „Branik“ Maribor — na rokometnem igrišču v Brežicah

V nedeljo bo v tem kraju velika slovesnost: narodnima junakoma Milanu Majcnu in Jančetu Mevžlju bodo odkrili spomenik. Ob tej priložnosti bo govoril predsednik republiške konference SZDL Janez Vipotnik. Sentižanž bo imel povsem drugo podobo, oplešala ga bo tudi nova asfaltna cesta skozi vas do osnovne šole (na sliki). Več o tem na četrti strani. (Foto: M. L.)

S POKOJNINSKIH RAZPRAV V SEVNIŠKI OBČINI

Ne v prid bogatih in škodo revnih!

Le republiška »rizična« skupnost lahko premosti razlike med občinami

Kako 804 kmetom, ki so stari že nad 65 let, zagotoviti primerno pokojnino za jesen življenja, kako jo omogočiti tudi tistim, ki se bližajo tej starostni meji, o tem so te dni govorili na zborih kmetov, o tem je svoje mnenje rekla tudi občinska konferenca SZDL na nedavnem zasedanju.

Nekatere splošne zamisli pokojninskega zavarovanja so kmetom in drugim že poznane, zato jih ne bomo ponavljali. Gre za to, da bi kmečkim ljudem, ki živijo na 83.000 slovenskih kmetijah, pomagali do pokojninskega zavarovanja in jih glede pravic sčasoma izenačili z drugimi prebivalci ter se približali tistim razvitim deželam, kjer imajo vsi državljani s 65 leti in več starostno pokojnino.

Toda kako do potrebnega denarja, o tem so mnenja zelo različna. Na konferenci v Sevnici so podarjali, da je predlagano razmerje, v katerem bi moral kmet sam prispevati dve tretjini denarja, zaradi nezavidljivega položaja kmetijstva nesprijemljivo. Delež družbe bi bilo treba povečati vsaj na polovico, če že ne na dve tretjini, so dejali. Izrečenih je bilo še več konkretnih priporočil, predvsem premajhnih pravic žene iz kmečkega pokojninskega zavarovanja. Na sevniški konferenci so odločno zahtevali, da je treba ustanoviti republiško »rizično« skupnost pokojninskega zavarovanja, sicer bodo že tako bolj zastarele kmetijske občine še bolj prizadete, s tem pa bo potrjena trditev, da predpisi nasprotujejo revnim in delajo v prid bogatih, kot je dejal predsednik Obs Marjan Gabrijel.

Podobnih misli so bili tudi na zborih kmetov. V Sentižanu na primer, kjer je sodelovalo kakih 80 ljudi, so zahtevali večji delež družbe

ZA SEVNICO: ZVONE DRAGAN

Komunisti v sevniški občini želijo, da bi bil njihov delegat na bližnji drugi konferenci ZKJ Zvone Dragan, predsednik komisije pri CK ZKS za družbenoekonomske odnose. Zanj so se odločili, ker so se prepričali, da se tovariši Dragan se posebej zanima za probleme v sevniški občini, v zadnjem času pa je sodeloval tudi na najrazličnejših razpravah, ki so jih priredili v tej spodnjeposavski občini.

IZBIRAJO SPOSOBNE

V osnovnih organizacijah ZK v sevniški občini že od poletja sem presojajo vrline članov, ki naj bi prišli v krajevna in občinska vodstva ZK, izvolili pa jih bodo na bližnjih letnih konferencah.

Znani so tudi že okvirni dnevni redi za te konference. Tako bodo komunisti iz delovnih organizacij razpravljali o združenem delu, socialnem razlikovanju, položaju panog, osebnih dohodkih in obravnavali svoje ter občinski akcijski program (za stabilizacijska prizadevanja in podobno).

Občinska volilna konferenca bo po 20. novembru. Kaj bo poleg volitev na sporedu, še ne vemo. Gradivo za razpravo bodo ponudili sklepi in ugotovitve z letnih konferenc osnovnih organizacij.

IZ KRAJA V KRAJ

SEVNICA: TEŽAVE MIMO — Izšla je številka tovarniškega glasila podjetja STILLES, v katerem je objavljeno poslovanje podjetja v letošnjem letu. Številke kažejo, da se je poslovni uspeh letos zelo izboljšal, saj je bil celotni dohodek v prvem polletju za 77,5 odst. večji, dohodek pa za 70,5 odst. Ostanek dohodka je v prvem polletju znašal 1,84 milijona N-din. Vse to kaže, da je podjetje, ki se je s 1. januarjem pripojilo k Slovenjalesu, prebrodilo težave.

GOR. IN DOL. ORLE HOČEJO DRUGAM — Vaščani Gornjih in Dolnjih Orel želijo, da bi se njihova vas priključila krajevni skupnosti Studenec. Pravijo, da bi bila sprememba zanje koristna, saj jim je povezava s Studencem prikladnejša, razen tega ob vasi spadata h krajevni organizaciji SZDL na Studen-

cu. Obe vasi sta zdaj sestavni del krajevne skupnosti Primož.

KRMELJ: NAJBOLJ ZVEČANA STORILNOST — V krmeljskem obratu konfekcije »Lisca« so izmed vseh obratov »LISCE« v prvem polletju letos najbolj zvečali delovno storilnost. Povečali so jo za 25 odst., kar je precej več od poprečja za vso tovarno, ki znaša 7-odstotkov.

SEVNICA: POKROVITELJSTVO — Sevniško podjetje STILLES je prevzelo pokroviteljstvo nad kegljskim društvom Sevnica, ki sodeluje na tekmovanju v doletnji kegljski ligi. Za začetek so v tovarni sklenili kegljačem kupiti drese.

SEVNICA: »LETEČI KROŽNIKI« — Tudi v Sevnici so opazili neznane leteče predmete, ki so te dni vznemirjali ljudi v več krajih po Jugoslaviji. Več o tem pišemo na prednjih straneh.

SEVNIŠKI VESTNIK

PRVI SILOSI V OBČINI

Bolj z umom kot z rokami

Danijel Potokar, kmet z Račjega sela pri Trebnjem: »Eden pač mora biti prvi!«

Neko zadoščenje začuti človek, ko se pogovarja z Danijelom Potokarjem, kmetom z Račjega sela pri Trebnjem. Seme pada na plodna tla. Potokar in z njim še nekateri drugi kmetje že gospodarijo drugače, bolje, postavljajo se, čeprav stežka, na noge. Dokazujejo, da je tudi za poklic kmeta še dovolj »prostora na soncu«. Kaj dela, kako gospodarji, o tem naj govori Danijel sam:

— Pred leti sem obiskoval nekatere kmetijske tečaje na Grmu. Tam sem si zaželel, da bi delal drugače, bolj s pametjo in ne le z rokami. Prvi v vasi sem kupil traktor — ZETOR s 25 konjskimi močmi — in prodal konje. Kupil sem novega in poslušal tiste, ki so dejali, da je rabljeno kupovati najdražje. Zdaj vidim, da sem dobro naredil. Sledili so mi drugi vaščani. Račje selo ima pet večjih kmetij, na katerih živijo kmetje, ne da bi bili zaposleni v podjetjih, in vsi že imajo lastne traktorje.

Lotil sem se reje krav, razen tega pa zbiram in vozim še mleko drugih rejcev. Pred štirimi leti sem prvi dan zbral — 16 litrov mleka, zdaj pa že 500. Cena je spodbudna, da bi le bilo tudi v prihodnje tako. Spoznal sem, da moram povečati število krav in pridelek krme. Zaradi tega sem se odločil za gradnjo stolpnega silosa, enega prvih v trebanjski občini.

Reči moram, da sta mi za-

druga in občinski kmetijski svet pri tem dobro pomagala. Načrt sem dobil zastonj, sklad mi je priskrbel na posodo poseben opaz, pomagali so mi tudi, da sem lahko kupil cement in železo. Pri zadruzi imam obljubljenih milijon starih din posojila s sorazmerno majhnimi obrestmi. Silos smo napolnili v začetku septembra, ob tej priložnosti je bila tudi demonstracija, kako se silira koruza.

Tako pripoveduje Danijel Potokar, napreden mlajši kmetovalec. Skupaj z drugimi kmeti se trudi, da bi domačijo opretil s stroji. Če se eni kmetiji ne izplača imeti lastnega stroja, je treba kupiti skupnega. Tako so že naredili in ni jim žal.

M. L.

IZVRŠNI ODBOR SZDL POTRDILO:

Nova imena za vodstvo

Za predsednico občinske konference kandidira Ivanka Pavlin, za sekretarja pa Tone Gorenc

Predvidoma 28. oktobra ali 4. novembra bo občinska konferenca SZDL volila nov izvršni odbor ter predsednika in sekretarja občinske organizacije. Za predsednico je predlagana Ivanka Pavlin iz Trebnjega, za sekretarja, ki bo poklicno opravljal to dolžnost, pa Tone Gorenc, ki zdaj dela kot vzgojitelj v KPD Dob.

S kandidatoma za predsednico in sekretarja ter kandidati za nove člane izvršnega odbora je dosednji izvršni odbor skupaj s predsedniki krajevnih organizacij soglasal na seji v četrtek, 14. oktobra, ko je obravnaval tudi ustanavljanje kmetijsko-gospodarskih svetov v večjih krajih trebanjske občine. Strinjal se je tudi, da Janez Zajc, načelnik oddelka za družbene službe, kandidira za člana republiške konference SZDL, kjer ima trebanjska občina en mandat. Drugi kandidat — Tone Klenovšek — je kandidatujo odklonil, češ da ima že tako dovolj družbenih obveznosti.

Na četrtkovem sestanku so govorili tudi o najvažnejših nalogah organizacije v prihodnjem obdobju. Sem šteje zlasti skrb za izobraževanje, sodelovanje s krajevnimi skupnostmi, poživitev dela poravnalnih svetov, ustanavljanje kmetijsko-gospodarskih svetov, skrb za ostanke in pomoči potrebne občane, organizacija različnih praznov in podobno. Na seji so sklenili, da je treba takoj klicati konferenco krajevnih organizacij SZDL v Mokronogu in Trebnjem ter dokončno razjasniti, kaj bo s krajevno organizacijo v Stefanu pri Trebnjem, ki obstaja že dalj časa samo na papirju.

M. L.

ŠENTRUPERT: OBNOVA HIŠ

Krajevna skupnost Šentrupert se je hkrati s turističnim društvom in s pomočjo občine zavzela za to, da bi Šentrupert, ki je proglašen za turistični kraj, kar najlepše obnovila. Pobuda je že rodila uspehe, saj je dve tretjini hiš že obnovljenih, zdaj pa prenavljajo tudi znamenito gotško cerkev, pri čemer sodeluje Zavod za spomeniško varstvo iz Ljubljane. Zdaj je na vrsti še urejanje okolice.

M. K.

BELOPAVLOVIČ IN KRŽIŠNIK

6. oktobra so na občinski konferenci Socialistične zveze v Sevnici potrdili kandidature za poslanca zvezne skupščine Marku Kržišniku in Niku Belopavloviču.

ZAČETEK PRI SLOVENSKI VASI. V četrtek smo dočakali začetek del na 2860 m dolgem neasfaltiranem cestišču med Slovensko vasjo in Puščavo. Ker je vreme, primerno za taka dela, v glavnem že minilo, cestni odsek letos ne bo mogel biti dokončan. Predstavnik novomeškega Cestnega podjetja je to potrdil. (Foto: M. L.)

TREBANJSKE IVERI

OBISK V OBRENOVCU — Več članska delegacija trebanjske občine se je minuli teden z avtobusom odpeljala v pobrateno občino Obrenovac, kjer je sodelovala na slovesnosti ob občinskem prazniku obrenovske občine.

NOVA TELEFONSKA CENTRALA — Novomeško podjetje PTT je zaprosilo za dovoljenje za dozidavo prostora med blokom in Mercatorjevo blagovnico, na katerem bo nova telefonska centrala. V Trebnjem je le-ta nujno potrebna, saj 120 priključkov ne zadošča več. Znano je, da imajo podobne težave tudi v drugih krajih, saj v Jugoslaviji čaka približno milijon ljudi na napeljavo telefona.

prostorum. Načrte za preureditev dela zadruge stavbe že pripravljajo.

BO DRUGAČE? V kratkem bo v Trebnjem sklicana konferenca krajevne organizacije SZDL. Tudi na tem mestu pozivamo k udeležbi, saj je naravnost sramotno, da so sestanki krajevne organizacije SZDL in nekateri drugi shodi prav v Trebnjem tako slabo obiskani. Naj omenimo, da so na nedavni zbor kmetov, kjer naj bi govorili o pokojninskem zavarovanju, prišli vsega štirje ljudje.

DOKONČANI BLOKI — V torek je komisija za tehnični prevzem pregledovala nove bloke za župniščem v Trebnjem, kjer je dograjenih 26 novih stanovanj, v katere se bodo stanovalci lahko kmalu vselili.

BANKA SE BO PRESELILA — Novomeška banka se dogovarja s Kmetijsko zadruzo Trebnje, da bi v spodnje prostore zadruge stavbe preselili trebanjsko poslovalnico, ki je v občinski hiši zelo na tesnem s

POSEBEJ O STEFANU. Izvršni odbor občinske SZDL je v četrtek obravnaval težave, ki so s krajevno organizacijo SZDL v Stefanu. Kaže, da v tem kraju in bližnjih vaseh ni ljudi, ki bi bili voljni opravljati te družbene funkcije. Podobno je tudi s krajevno skupnostjo Stefan, kjer predsednik opravlja več funkcij hkrati, kar ni sprejemljivo.

KJE SO NAPELJAVE? Ker v Trebnjem doslej niso imeli natančnega pregleda, kje vodijo komunalne naprave, te dni merilci delajo kataster komunalnih naprav, ki je pri komunalnem urejanju in vzdrževanju nujno potreben.

TREBANJSKE NOVICE

Kandidata Furlan in Šteblaj

Jutri o dopolnilnih slovenske ustave

Na nedavni seji izvršnega odbora občinske konference SZDL Kočevje so obravnavali več zanimivih zadev. Za kandidata za člana republiške konference SZDL so izbrali Jožeta Furlana, člana ZKGP, in Maksa Šteblaja, direktorja posestva „Snežnik“. Na volitni konferenci, ki bo jutri, 22. oktobra, bodo izvolili le enega.

Na jutrišnji seji konference SZDL bodo člani konference razpravljali še o predvidenih dopolnilnih republiške ustave in poslušali zaključno poročilo o poteku javnih razprav o pokojninskem zavarovanju kmetov. Na seji izvršnega odbora so imenovali še usklajevalni odbor za urejanje odnosov med samoupravo

PEČEN KOSTANJ PRODAJAJO

Pečen kostanj so začeli v Kočevju prodajati pretekli teden. Manjša merica velja 1,50 din, večja pa 3 din. Kot vsa zadnja leta je prodajna hišica ob Mostu pri cerkvi. Kostanj pa prodaja družina Delač.

DROBNE IZ KOČEVJA

TEČAJ ZA ŠOFERJE – V organizaciji kočevske podružnice Zdrženja šoferjev in avtomobilstov se je pričel 5. oktobra šestmesečni tečaj za pridobitev višje kvalifikacije voznikov. Obiskuje ga 35 šoferjev. Pohvale vredna je prizadevnost in doslednost odbora podružnice, ki vsako leto organizira tečaje.

STROKOVNO PRI DAVANJE Hortikulturna sekcija Turističnega društva Kočevje bo priredila v soboto, 23. oktobra ob 17. uri v mali dvorani doma telesne kulture predavanje „Zimska zaščita sadnega in okrasnega vrta“. Predaval bo znani strokovnjak Jože Kregar iz Ljubljane. V Kočevje bo prišel že jutri, in si bo ogledal nekaj vrtoč članov sekcije. Kdor želi, da bi strokovnjak pregledal njegov vrt, naj se prijavi v pisarni turističnega društva.

MLADI O ŠPORTU – Občinska konferenca Zveze mladine pripravila sejo konference, na kateri bodo razpravljali o telesni kulturi v občini. Seja bo v drugi polovici novembra. Razpravljali bodo o kadrih, športnih objektih, telesni vzgoji v šolah, rekreaciji in športnih igrah delovnih kolektivov. Ta korak mladine telesnovzgojni delavci pozdravljajo. Želijo, da bi mladina ugotovila, kakšen je njen delež pri tem dogajanju in kaj je treba še ukreniti.

družbo in verskimi skupnostmi. Predsednik tega odbora je Janez Merhar, predsednik občinske konference SZDL.

Razpravljali so tudi o kandidatih za sodnike porotnike pri občinskem sodišču v Kočevju. Dokončno bo porotnike imenovala občinska skupščina na eni priložnosti seji. Občina Kočevje da 50 porotnikov, Ribnica pa 30. J.P.

Predsedniki na Jasnici

Delegata za kongres sindikata storitvenih dejavnosti Podreberšek in Tomšič

Predsedniki sindikalnih organizacij storitvenih dejavnosti iz kočevske in ribniške občine so se 12. oktobra zbrali v motelu Jasnica na skupni volitni konferenci. Za delegata republiškega kongresa sindikata storitvenih dejavnosti, ki bo 10. no-

MLADI PIVCI – Mladina, ki redno ob poznih večerih rogovili po parku in bližnjih kmetijskih ter popiva, dobi alkoholne pijače raznih vrst v trgovinah v originalnih steklenicah. Vse steklenice mladi pivci razbijajo ob klopih, da ležijo črepinje vsepošod. To dela mladež, ki se v gostilne še ne upa, posnema pa šeststletnike, ki že zahajajo v gostilne.

DOBER LOV – Polharji so z vso vnemo lovili vse do pričetka slabega vremena. Posebno noč so bile zadnje dva tedna lepe in mesečne, kot nalašč za polharjo. V raznih revirjih so naložili izredno veliko polhov, ki so tudi dobro rejani in zamašeni. Letos so že ujeli nekatere posebne polhe. Pod Mestnim vrhom je bil ujet polh pepelasto bele barve, nad Slovensko vasjo pa črn z rjavkasto belo liso po trebuhu. Tako se zbirka izrednih barv polhov povečuje. Ti bodo drugo leto na III. polharski razstavi posebna zanimivost.

VELIKI OLJNATI MADEŽI na parkirnih ploščadih na Tigu 3. oktobra dajo slutiti, da so nekateri avtomobilski motorji slabo vzdrževani. Ne samo voziti, treba je vozilo tudi redno vzdrževati, saj je nesreč že tako dovolj!

Cenejša ozimnica

Kakor vsa leta doslej tako je tudi letos pripravila kočevska trgovina „Sadje zelenjava“ ozimnico za meščane oziroma potrošnike, in sicer predvsem jabolka, krompir in zelje.

Jabolka jonatan, carjevič in kanadke so po 2,50 din kila, bobovci pa po 2,20 din. Krompir cvetnik najboljšje kakovosti je po 0,90 din kg, zelje pa po 1,15 din.

Vse te cene veljajo za ozimnico, se pravi za nakup večjih količin. Sicer pa so trenutno v prodaji na drobno jabolka po 4,35 din, krompir pa je po 1,00 din.

vembra v Ljubljani, so izvolili Draga Podreberška iz Kočevja in Andreja Tomšiča iz Ribnice. Za člana republiškega odbora sindikata storitvenih dejavnosti je bil izvoljen Andrej Tomšič.

Na konferenci so ugotovili, da poslujejo v kočevski in ribniški občini delovne organizacije storitvenih dejavnosti ugodno, bremen pa jih ne likvidnost. Menili so, da imajo podjetja v obeh občinah velike možnosti za razvoj.

Razpravljali so še o sindikalni organiziranosti delavcev, zaposlenih pri zasebnikih, o samoupravnih sporazumih, o delitvi dohodka in osebnega dohodka ter drugem.

Zavzeli so se, da se priporočilo sindikatov o najnižjem osebnem dohodku 1.000 din mesečno uresniči do konca leta v vseh delovnih organizacijah storitvenih dejavnosti. —T

KDAJ BO DOGRAJENA ŠOLA?

Gradnja nove šole v Loškem potoku je sicer v zaostanku, vendar v zadnjem obdobju dela spet dobro napredujejo. Dogovorili so se tudi že, kakšna oprema bo v šolski kuhinji. Veljala bo okoli 100.000 din. Nekateri menijo, da bi bila šola lahko dograjena v februarju, drugi pa spet izražajo prepričanje, naj bi jo odprli šele za krajevni praznik 31. julija.

USPEŠEN POLŠJI LOV

V teh dneh, ali pravilneje nočeh, je bilo v gozdovih Male in Velike gore precej živo. Bila je sezona lova na polhe. Številni polharji so noč za nočjo nastavliali polje pasti po drevesu, se veselili ujetih polhov ali pa se jezili narove, katerih glas prežene polhe v drevesne dupline. Poljši lov je bil letos v ribniških gozdovih dober. Najzatrnejši polharji so pridobili precej polje masti, ki je bajno zelo zdravilna, in kočije, ki grede dobro v denar, da po kolšem mesu, ki se da pripraviti na več načinov, niti ne govorimo.

znanih ali pa znanih razlogov

ostali doma. Nikoli ne bomo pozabili večerja na „Stufni“, kamor nas je inž. Prelesnik pripeljal skozi nepregledno divjino z natančnostjo nekaj metrov.

A ne mislite, da smo hodili skozi te veličanske gozdove kar tako! Inž. Prelesnik je združil prijeto s koristnim in nam na prijeten in poljuden način približal skrivnosti gozda in naravnih zakonov, ki znajo tako lepo in pametno urejati vse, če le ne poseže vmes človek.

Kolikokrat smo se ustavili ob kakem drevesu, ob kaki gozdni tvorbi, kipu zemlje in zvedeli stvari, o katerih se nam še sanjala ni. Vse svoje življenje nisem o gozdu, tej najlepši in najbolj koristni obliki rastlinstva, zvedel več kot prav v teh treh dneh. Vsa narava nam je postala bližja, počutili smo se del nje. Mnogi so šele sedaj spoznali, kako se lahko človek v gozdu preroči in duševno ter telesno okrepi.

Zvedeli smo tudi, da si je društvo gozdnih inženirjev zastavilo nalogo, da navdušeni in vodi posebno mladino tja, kjer bo našla toliko lepega in se naučila toliko koristnega, v gozd. In prvi poizkus in korak v tej smeri je bil naš pohod, s katerega smo se vrnili veseli, nasmejani, duševno spočiti in navdušeni za bivanje v naravi.

Ze so se začeli rojevati novi načrti za nove podvige v prihodnjem letu. Mogoče se je nekaj premaknilo med dijaštvom: V sodelovanju z Gozdnim gospodarstvom bi lahko marsikaj dosegli. Zaenkrat pa vsem, ki so omogočili to „odpravo“ in tak uspeh, najlepša hvala!

In naš pohod na Triglav? Tu je bil „osip“ še večji! Samo osem dijakov od tistih mnogih, ki so se med šolskim letom navduševali za planine, je res izpeljalo svojo odločitev. Vrnili smo se še bolj navdušeni in še bolj odločni, da gremo v planine še in še. Nekateri so šli iste počitnice še hkrati. O tem, kako je bilo na Triglavu, pa mogoče kdaj drugič!

MILOŠ HUMEK

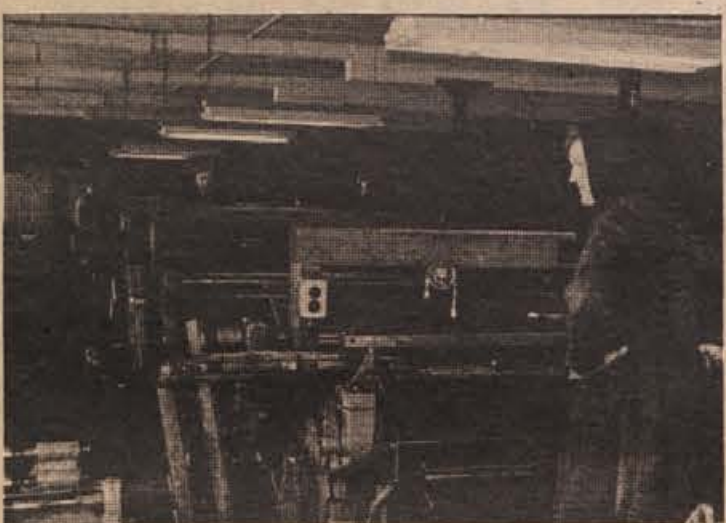
Nastajajo nova podjetja in obrati

Komaj se je SITOPLET uveljavil, že se ob njem porajata obrat za metalizacijo tkanin in podjetje za proizvodnjo ogrevalnih naprav — Strokovnjaki se izpopolnjujejo v Nemčiji — Delo za precej občanov

Novo ribniško podjetje SITOPLET — Industrija žičnih in plastičnih mrež — je letos ustanovila občinska skupščina Ribnica, sredstva za organizacijo proizvodnje pa je prispevalo poslovno združenje „Tehnimpex“ iz Ljubljane. Trenutno zaposluje 21 ljudi in dosega lepe proizvodne uspehe.

V njegovi neposredni bližini že nastaja obrat za metalizacijo tkanin in novo podjetje za proizvodnjo naprav za ogrevanje. Za ta obrata je podjetje SITOPLET prejelo 60 prostov za zaposlitev. Zaradi zakasnitve gradbenih del, ki jih je prevzel STANGRAD, zaostajajo tudi ostala dela v zvezi z novo proizvodnjo in sprejem delavcev.

Se vedno potekajo tudi razgovori za dokočno dodelitev zemljišč na območju nekdanje opekarne temu podjetju oziroma njegovima obratoma. Seveda bo treba za takoj dodeliti tem delovnim organizacijam tolikšna zemljišča, da jim bo omogočen nemoten razvoj. Začasnimi rešitvami se ne bi smeli zadovoljevati.

SITOPLET iz Ribnice je novo podjetje, ustanovljeno komaj letos. Kljub mladosti pa ob njem že nastajata obrat za metalizacijo tkanin in podjetje za proizvodnjo ogrevalnih naprav. (Foto: J. Primc)

Vsi, ki jim je pri srcu hitrejši napredek Ribnice, njenega gospodarstva in hitrejšo odpiranje novih delovnih mest, pričakujejo, da bo STANGRAD razumel te potrebe in da bo odstopil nastajajoči industriji zemljišča brez večjih odškodnin.

Ob tem se spominjamo, da je včasih vse ribniško gospodarstvo pomagalo pri obnovi bivše opekarne. Občinski sklad skupnih rezerv gospodarskih organizacij namreč še doslej ni dobil vrnjenih okoli 220.000 din, ki jih je prispeval za obnovo opekarne. STANGRAD čigar obrat je bila opekarna, je na račun pogore opekarne dobil tudi odškodnino.

Zato zdaj vsi pričakujejo, da bo tudi kolektiv STANGRADA pokazal solidarnost s porajajočimi se novimi gospodarskimi obrati, kot je včasih vse gospodarstvo pomagalo njemu oziroma njegovemu obratu. Medsebojna pomoč v trenutkih potrebe ima v ribniški občini torej že globoke korenine.

Obrat za metalizacijo tkanin in podjetje za proizvodnjo naprav za ogrevanje sta že poslala na izpopolnjevanje (specializacijo) v Zvezno republiko Nemčijo nekaj mladih strokovnjakov.

Hkrati je predvideno, da bo dose-danega v.d. direktorja SITOPLETA, Antona Lesarja, postopno zamenjal inž. Božidar Majič iz Ljubljane, direktor bodočega podjetja za proizvodnjo naprav za ogrevanje pa bo inž. Kavčič, tudi iz Ljubljane. Seveda bo pomoč domačina Antona Lesarja še vedno zelo potrebna, posebno pri nadaljnjem širjenju podjetja.

J. PRIMC

Spet korak naprej do programa

V ribniški občini so imenovali posebno strokovno ekipo, ki bo pripravila vse potrebno v zvezi z izdelavo srednjeročnega programa razvoja občine — Vodi jo Franc Lapajne — Program sprejet do februarja

V ribniški občini so spet oživele priprave za izdelavo programa srednjeročnega razvoja občine. Komisija, ki je bila za izdelavo programa imenovana že pred dvema letoma, je pred kratkim sprejela zamisel o izdelavi programa.

Sestavljena je tudi strokovna ekipa, ki bo najprej zbrala podatke in ocenila razvoj v občini od leta 1966 do lani. Nato bo ekipa v sodelovanju z delovnimi organizacijami, interesnimi skupnostmi, društvi, krajevnimi skupnostmi itd. pripravila zamisli srednjeročnega razvoja na posameznih področjih. V tej ekipi de-

lajo strokovnjaki upravnih organov in nekaterih delovnih in drugih organizacij.

Vsa podjetja, delovne in druge organizacije, krajevne skupnosti itd. bodo nakazale, kakšen naj bi bil njihov predvideni razvoj. Vse te zamisli (oziroma želje) bo treba v javnih razpravah soočiti z zamislimi (načrti oziroma željami) drugih in seveda z

dejanskimi možnostmi. Te možnosti pa so odvisne seveda od tistega, ki bo edini lahko denar za vsesplošni razvoj prispeval, se pravi od gospodarstva in njegovih zmoglosti.

Srednjeročni plan razvoja občine Ribnica bo predvidoma dokončan in tudi sprejet v pristojnih organih najkasneje do konca februarja prihodnje leto.

Ekipo strokovnih sodelavcev, ki pripravljajo potrebne materiale in izdelavo predloga programa, vodi domači diplomirani ekonomist Franc Lapajne.

Za stroške priprave materiala in izdelave programa je občinska skupščina doslej zagotovila 40.000 din. J. PRIMC

PREMALO DELAVK

Delavke potrebuje obrat modne konfekcije KRIM v Sodražici, in sicer kar se okoli 60. Podjetje KRIM in občinska skupščina Ribnica si prizadevata organizirati nove avto-busne zveze s Sodražico, da bi se delavke lahko vozile sem iz raznih krajev na delo in da bi bila tako zmogljivost polno izkoriščena.

RIBNIŠKI ZOBOTREBCE

Današnji zobotrebci so bolj „fizi-kulturni“, saj jih je večina posvečena obnovi Partizanovega doma v Ribnici, ki je najpomembnejši telesnovzgojni in kulturni objekt v občini.

POČASI DELAJO — Dela pri obnovi doma TVD Partizan Ribnica počasi napredujejo. Kaže, da delavci ne jemljejo preveč resno svoje obljube. O tem so govorili že na krajevni skupnosti in na seji, ki jo je pred kratkim sklical občinski sindikalni svet. Kdo bo trpel škodo zaradi takega dela?

NEKATERI BREZ SMISLA ZA SVOJE — Po dolgem času se je le zbralo nekaj denarja za popravilo edinega objekta v Ribnici, ki lahko sprejme večje število občanov, kar pomeni, da je objekt splošnega družbenega pomena. Odbor za obnovo pa ni deležen pravega razumevanja niti pri nekaterih gospodarskih organizacijah niti pri nekaterih občanah.

SKLADIŠNIKOV SAMOPRISPEVEK — Veste, ne maram fizkul-ture in zato ne dam nič!“ se je od-rezal skladišnik na neki žagi.

VELIKO POKLICANIH, MALO IZVOLJENIH — Občinski sindikalni svet Ribnica je povabil na razgovor 16 zastopnikov podjetij in funkcionarjev sindikalnih podružnic. Prišli so štirje. Res je, da bo gaterist ostal še vedno gaterist, je pa zelo vpraš-

Pravijo, da Stangrad zida v Sodražici zasebno hišo.

Jaz pa vem, da zasebnik obnavlja dom Partizana v Ribnici.

REŠETO

